

1903 120 2023

2023

VUOSIKERTOMUS

SISÄLTÖ

Avainluvut ja omistussuhteet.....	3
Strategia.....	4
Toimitusjohtajan katsaus.....	6
Kohti hiilineutraalia ruokaketjua.....	8
Hallituksen puheenjohtajan katsaus.....	10

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

JA TILINPÄÄTÖS 2023	12
Hallituksen toimintakertomus.....	13
Tuloslaskelma.....	14
Tase.....	15
Rahoituslaskelma.....	16
Keskeiset tunnusluvut.....	18
Lihakunta 120 vuotta.....	20
Vuoden 2023 kohokohdat.....	23

JÄSENISTÖ JA HALLINTO

Jäsenistö.....	25
Edustajisto.....	26
Toimihenkilöt ja hallintokaavio.....	27
Hallintoneuvosto.....	28
Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta.....	28
Hallitus ja toimitusjohtaja.....	28
Tilintarkastajat.....	28
Edustajat osakkuusyrityksissä.....	29
Edustajat tytäryhtiöissä.....	29
Edustajat muissa yhtiöissä.....	29
Edustajat sidosryhmissä.....	29
Hallituksen esittely.....	30

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	33
Taseen liitetiedot.....	34
Tuloslaskelman liitetiedot.....	36
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	36
Tilinpäätöstietoja.....	37
Ylijäämän käsittely.....	38
Tilinpäätösmerkintä.....	38
Tilintarkastuskertomus.....	38

ATRIAN JA ALKUTUOTANNON

KATSAUKSET	40
Atrian katsaus.....	40
Alkutuotantoyhtiöiden katsaukset.....	42

**”Yhdessä
varmistamme
kotimaisen lihantuotannon
jatkuvuuden.**

Olemme jälleen saaneet kuvittaa Lihakunnan ja Itikka osuuskunnan vuosikertomukset pääasiassa jäsentiloiltamme saaduilla kuvilla. Suuret kiitokset kaikille kuvia ottaneille ja lähettäneille! Kuvia maatilasta arjesta eri vuodenajoilta saa lähettää jatkossakin osoitteeseen: valokuvat@atria.com. Huolehdi, että kuvien koko on riittävän iso, jotta voimme hyödyntää niitä julkaisuissamme.

Kannen kuva: Pirkolan tila, Pyhäjoki / Mikko Parkkonen

VUOSI 2023 avainluvut

VOITONJAKO

€
4 558 212
2022: 4 417 834 €

OSUUSPÄÄOMA

A-osuudet €
13 483 975
2022: 11 860 936 €

JÄSENMAÄRÄ

31.12.
1 746
2022: 1 843

MAKSAMATON OSUUSPÄÄOMA

€
5 986 177
2022: 5 174 989 €

KOKO OSUUSPÄÄOMA

€
19 993 710
2022: 17 681 070 €

TUOTETTU LIHAMÄÄRÄ

kg
32 595 279
2022: 32 960 186 kg

LIHAKUNNAN omistussuhteet

ATRIA

ATRIA OY
osakkeista **27,83 %**
äänistä **39,65 %**

A-REHU

A-REHU OY
osakkeista ja
äänistä **20 %**

NAUTA-
SUOMI OY
osakkeista ja
äänistä **10,1 %**

**ATRIA
TUOTTAJAT**
A-TUOTTAJAT OY
osakkeista **1,00 %**
äänistä **0,50 %**

KELLONIEMEN KEHITYS OY
osakkeista ja
äänistä **100 %**

LIHAKUNTA

LIHAKUNTA
1 746 toimivaa jäsentä
omistaa **100 %**

MAANVAALIJA OY
osakkeista ja
äänistä **50 %**

KELLONIEMEN AURINKORANTA OY
osakkeista ja
äänistä **100 %**

KIINTEISTÖ OY ITIKANMÄKI
osakkeista ja
äänistä **41 %**

REHUKANAVA OY
osakkeista ja
äänistä **20,58 %**

OY FEEDMIX AB
osakkeista ja
äänistä **20,57 %**

SUURUSREHU OY
osakkeista ja
äänistä **2,74 %**

MENESTYVÄ LIHAKUNNAN JÄSEN

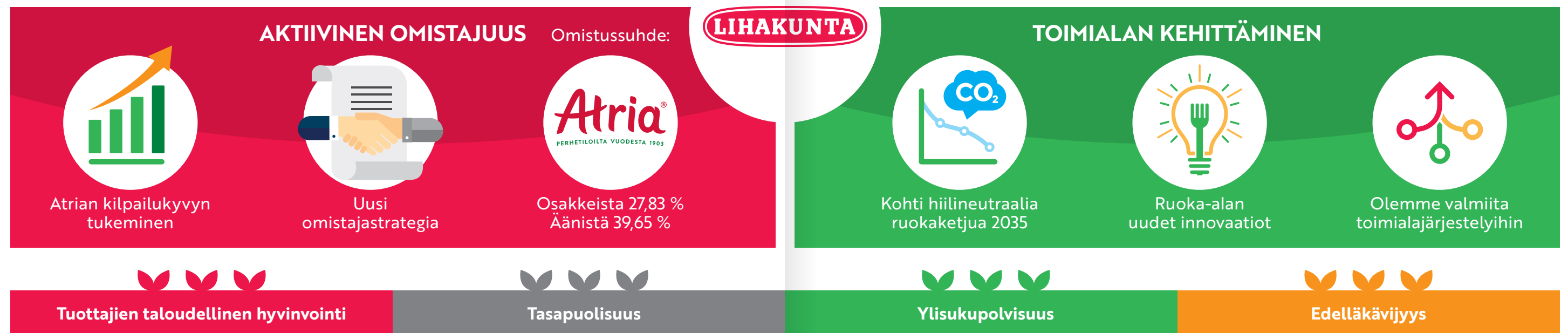

AKTIIVINEN OMISTAJUUS

Omistussuhde:

LIHAKUNTA

TOIMIALAN KEHITTÄMINEN

”Lihakunnan strategia vuosille 2022–2024 antaa suuntaviivat osuuskunnan omalle toiminnalle, sen toteutumiselle ja mittaamiselle.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

KOHONNEET TUOTTAJAHINNAT vahvistavat uskoa tulevaan

Vuosi 2023 oli alkutuotannossa vakaata palautumisen aikaa menneiden vuosien taloudellisista haasteista. Kohonneiden kuluttajahintojen ansioista tuottajahinnat säilyivät korkealla tasolla vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 loppupuolella kuluttajien ostovoiman heikkeneminen alkoi näkyä entistä vahvemmin Atrian liiketoiminnassa, heijastuen tuottajahintojen laskuun vuoden 2024 alussa. Kuitenkin oli erinomainen asia, että tuottajahinnat säilyivät vakailla korkeilla tasoilla vuoden 2023 ajan.

Tulevaisuuden näkymien kannalta on tärkeää, että Atria-yhtiönä puolustaa vallitsevia hintatasoja, jotta alkutuotannon tulevaisuuden kehittämisen edellytykset voidaan turvata. Investoineiden tilojen korkokustannukset ovat säilyneet korkeina, tiettyjen tuotantopanosten hinnat ovat jääneet uudelle tasolle, ja tarve investoida ja kehittää alkutuotantoa on valtava. Suomen talouden paluu kasvu-uralle olisi välttämättömyys myös ruokaketjun kannattavuuden näkökulmasta.

” Vuosi 2023 oli alkutuotannossa vakaata palautumisen aikaa menneiden vuosien taloudellisista haasteista.

Lihalajeissa tilanteet ja painopisteet vaihtelevat

Naudan alkutuotannossa odoteltiin loppukasvatuksen investointitukien avaamista. Loppukasvatuspaikkojen puute näkyi eläinliikenteen haasteina koko nautaketjussa: maitotiloilla, juottamoissa ja loppukasvatuksessa. Onneksi investointituet saatiin vihdoinkin auki kevään 2024 aikana. Uusinvestoinneissa päästään liikkeelle toden teolla vuonna 2025, maltillisesti, huomioiden poistuma ja ennustevasikoiden määrän kehittymisestä. Carbo-ympäristölaskurin käyttöönotto vuonna 2023 antaa tiloille konkreettisen työkalun kehittää omaa tuotantoaan yhä vastuullisempaan suuntaan.

Sianlihan tuotannossa hankintamäärien sopeuttaminen vastaamaan kysyntää näkyi myös teollisessa tuotannossa, kun yhtiö toteutti muutosneuvottelut sian teurastuksen ja leikkuun osalta. Kaupallisena ilonaiheena oli pekonin valmistuksen siirtäminen Suomeen sekä se, että jatkossa Atria ainoana toimijana tarjoaa kuluttajille antibioottivapaata pekonia. Alkutuotannon kehitystyössä painopiste on teuraslaadun kehittämisessä, mikä kulminoituu eläinten kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin edistämiseen.

Siipikarjan lihan osalta kulutus palasi tutulle kasvururalle, +4 prosenttia vuoden 2023 aikana. Vuosi 2023 oli haasteellinen alkutuotannossa, mutta hyvin etenevä siipikarjatehdasinvestoinnin ylösajo Nurmossa luo positiivista uskoa tulevaan. Tuontilihan osuus nousi huolestuttavalle yli 20 prosentin tasolle, kun edullinen ja Suomessa kielletyin tuotantomenetelmin kasvatettu liha saa jalansijaa vähittäiskaupassa, jalostavassa teollisuudessa ja ravintoloissa. Panostuksia kotimaisen siipikarjantuotannon kilpailukykyyn on edelleen jatkettava.

Voitonjakoa ja kehittämistä sopivassa suhteessa

Kuluneen strategiakauden aikana osuuskunnan omaa toimintaa on kehitetty voimakkaasti. Omistajastrategian laatiminen ja sen pohjalta käytävä säännöllinen vuoropuhelu yhtiön johdon kanssa on vahvistanut osuuskunnan perustytöä Atrian omistajana. Kuluneen strategiakauden aikana Lihakunta on perustanut yhdessä Itikka osuuskunnan kanssa hiilensidontayhtiö Maanvaalija Oy:n, jonka tavoitteena on luoda uutta liiketoimintaa ja tehdä arvoketjustamme yhä vastuullisempi, liiketoimintalähtöisesti.

Lihakunta on kyennyt harjoittamaan aktiivista voitonjakopolitiikkaa ja tukemaan näin tilojen menestystä, kiitos Atrian hyvän menestyksen, kohtuullisen tuloksen ja näin syntyneen osinkotuoton. Osuuskuntaan sijoittaessa on hyvä muistaa, että osuudet ovat luonteeltaan pitkäaikaisia sijoituksia. Osuuspääomien palauttamiseen liittyvät ehdot tulevat osuuskuntalaista ja osuuskunnan säännöistä.

Panostuksia nuoriin yrittäjiin

Atria käynnisti 100 nuorta tuottajaa -koulutusohjelman, tukemaan nuorten yrittäjien osaamista. Lihakunta ja Itikka osuuskunta pilotoivat vuoden 2024 aikana koulutusohjelman jatkoksi mentorointiohjelmää, jonka avulla nuoret yrittäjät voivat saada sparrausta oman yrityksensä johtamiseen ja maatalousyrittäjyyteen lihantuotannossa. Eläköitymiset tarjoavat kasvun mahdollisuutta jatkaville yrittäjille myös niissä lihalajeissa, joissa kulutus ja tuotantomäärät ovat maltillisissa laskussa.

” Kiitos osuuskunnan jäsenille, luottamushenkilöille ja sidosryhmille vuodesta 2023!

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

Kuva: Sadinmaan tila, Tornio / Mikko Parkkonen

” Ensimmäinen vuotemme on ollut yhtiölle opettavainen. Se on vahvistanut kuvaamme siitä, että markkinoilla on tarvetta toimintatavallamme tuotetuille, todennetuille ja varmennetuille ilmastoyksiköille.

LAURI JYLLILÄ, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

HIILENSIDONNAN ensiaskleet

Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan yhdessä loppuvuodesta 2022 perustaman yhtiön, Maanvaali Oy:n, ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi on takana. Ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden aikana käynnistettiin hiilensidonnann toimenpiteiden pilotointi yli 100 hehtaarin alalla. Toimenpiteitä pilotoitavaksi valittiin viisi;

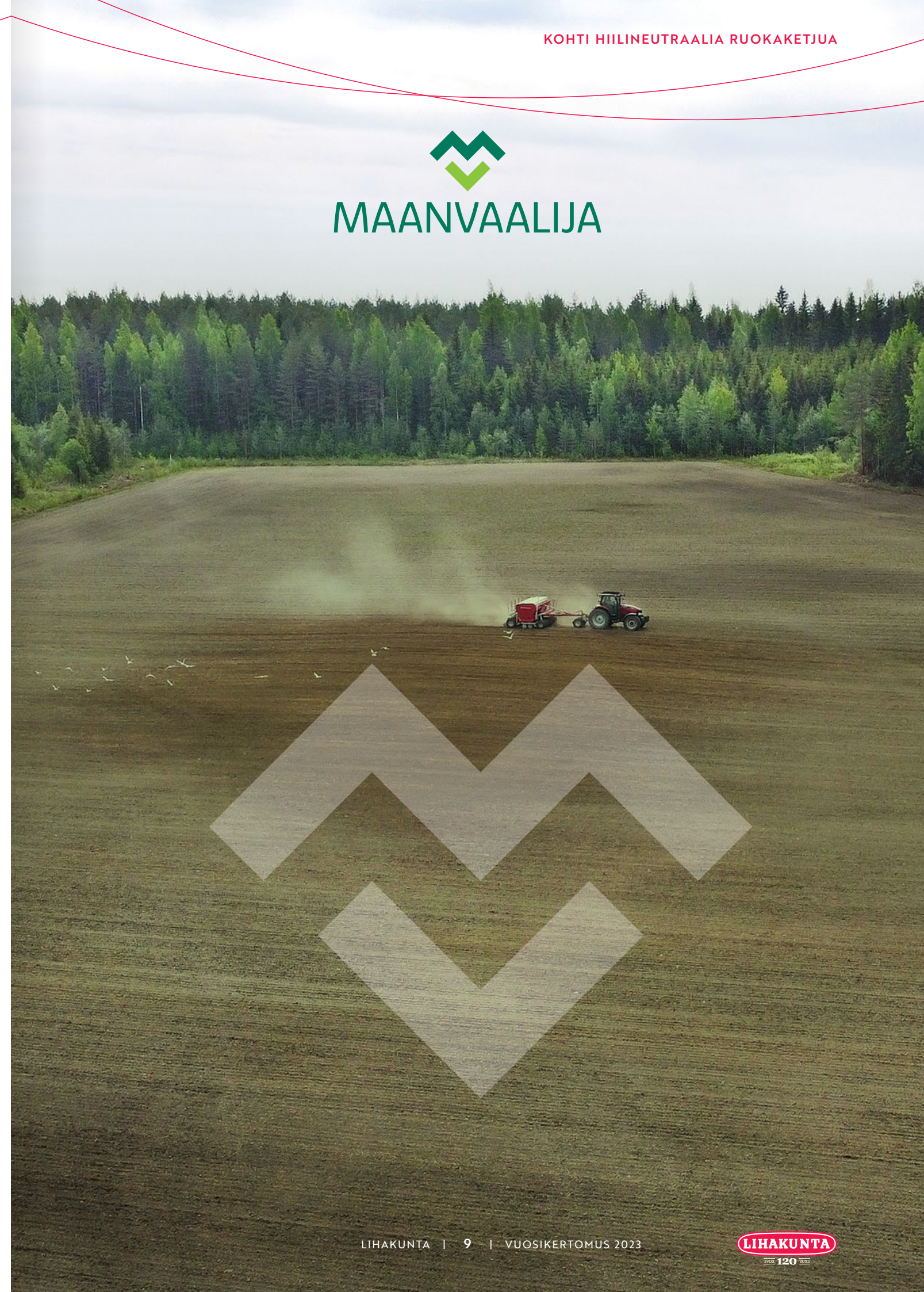
- Maatalousmaalla: Kerääjäkasvin käyttö yksivuotisten viljojen aluskasvina ja nurmensiemenseoksen monipuolistaminen.
- Metsätalousmaalla: Kasvatusmetsien lannoitus ja päätehakkuikäisten metsien kasvuajan pidentäminen.
- Lisäksi toimenpiteenä on joutomaiden ja peltoheittojen metsittäminen.

Viidellä eri toimenpiteellä olemme saaneet lisätietoa eri toimenpiteiden ominaisuuksista. Potentiaalisten asiakkaiden kanssa käydyt keskustelut ovat osoittaneet, että viljelijä-lähtöiselle, osuustoiminnalliselle, kotimaiselle vaihtoehdolle on markkinassa tilausta. Lisäksi olemme aktiivisesti osallistuneet hiilensidonnann lainsäädännön valmisteluun.

Panostamme luotettavuuteen ilmastoyksiköiden kehitystyössä. Olemme yhteistyökumppanimme Climate Analytics Finland Oy:n kanssa kehittäneet todentamisen prosessia keräämällä tietoa ja tekemällä tarpeellisia mittauksia pilottikohteillamme. Ilmastoyksiköiden riippumattomasta varmennuksesta vastaa KPMG Oy Ab.

Ensimmäinen vuotemme on ollut yhtiölle opettavainen. Se on vahvistanut kuvaamme siitä, että markkinoilla on tarvetta toimintatavallamme tuotetuille, todennetuille ja varmennetuille ilmastoyksiköille. Seuraavana vuonna jatkamme tiedonkeruuta pilottikohteilta ja todentamisen kehittämistä. Hiilensidonnann sääntely-ympäristön kehittyminen lähivuosina tulee selkiyttämään markkinaa, ja tarjoamaan toimijoille selkeät pelisäännöt toiminnan harjoittamiseen. Yritysten ja yhteisöjen vielä vähentämättömien päästöjen kompensoiminen kotimaisilla toimenpiteillä on osa ratkaisua yhteisessä työssämme ilmastomuutosta vastaan.

MAANVAALIJA

KORKEIDEN HINTOJEN vuosi 2023

Vuosi 2023 jää meille tuottajille mieleen korkeiden hintojen vuotena. Korot lähtivät nousuun vuonna 2022, ja nousu jatkui ja realisoitui täysimääräisesti tilojen taloudessa vuoden 2023 aikana. Samoin viljan, energian, lannoitteiden, tarvikkeiden ja työvoiman kustannukset ovat nousseet tuntuvasti. Lisäksi pohjalla on ollut useamman vuoden heikon kannattavuuden jakso.

Näistä realiteeteista tarkasteltuna on ollut välttämätöntä, että Atria on markkinajohtajana onnistunut tuotteiden hinnoittelussa ja myynnissä, ja näin kykeni turvaamaan vuoden 2023 osalta tuottajahintojen pysymisen korkealla tasolla. Tilojen taloudellinen tilanne on vahvistunut.

Toisaalta on realismia todeta, että kuluttajien ostovoiman heikkeneminen ja sen vaikutukset kuluttajakäyttäytymiseen ja elintarvikkeiden myyntihintoihin näkyvät väistämättä myös tuottajahinnoissa. Poikkeukselliset ajat ovat kuitenkin osoittaneet, että meidän on Suomessa pidettävä kiinni omasta ruuantuotannostamme. Tämä on myös turvallisuuskysymys koko maan asuttuna pitämisen näkökulmasta. Siksikin on välttämätöntä turvata tuottajahintojen kestävä taso, jotta toimiala voi kehittyä, ja nuoret suuntaavat rohkeasti alalle.

Panostus toimialan kehittämiseen

Aiempien vuosien heikon kannattavuusjakson vuoksi moni naudan loppukasvattaja lopetti tuotannon ennen tuottajahintojen voimakasta nousua. Samaan aikaan naudan loppukasvatuksen investointitukien sulkua ja metsäkatoasetuksen tulkintaepäselvyydet ovat seisauttaneet uusien investointien toteuttamisen lähes kokonaan. Tämän johdosta A-Tuottajien tarjoama remontointiraha lisäpaikkojen hankintaan oli merkittävä toimenpide, jolla turvattiin toimiva eläinliikenne ja mahdollistettiin toiminnan kehittäminen monelle tilalle. Monelle tuottajallemme toisen maatilan kasvattamon vuokraaminen tai ostaminen voi olla varteenotettava vaihtoehto kasvattaa omaa tuotantoaan.

Lisäpaikkojen löytyminen osoittaa sen, että tuottajillamme on uskoa tulevaisuuteen, vaikka takana on haasteellisia vuosia. Pelkällä tulevaisuudenuskolla ei lainoja lyhennetä, mutta jäsenistömme on hyvin taloustaitoista ja tietää, että vaihtoehtoja tilan kehittämiseen ja omalle työuralle on monia. Investointien toteutuminen osoittaa, että toimialamme on vetovoimainen ja mahdollistaa hyvän kannattavuuden saavuttamisen. Se vaatii kovaa työtä ja viisaita päätöksiä, mutta on mahdollista ja todellisuutta monille tiloistamme.

Kasvu ja kannattavuus tehdään yhdessä

Uskoa tulevaisuuteen ja tervettä kannattavuutta tarvitaan myös jatkossa. Eläköitymistien ja rakennemuutoksen vuoksi tarvitsemme seuraavalla vuosikymmenellä vuosittain tuhansia uusia kasvatuspaikkoja nautojen teuraskasvatukseen, jotta nykyiset tuotantomäärät voidaan turvata. Tämä edellyttää kymmenien miljoonien eurojen investointeja sinne, missä on vahvaa maidontuotantoa ja mistä vasikat tulevat. Myös sikataloudessa ja emolehmätuotannossa on jäsenillemme mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaa. On meistä lihakuntalaisista itsestämme kiinni, miten karjatalous menestyy itäisessä ja pohjoisessa Suomessa. Meillä on hyvät edellytykset kasvaa ja menestyä, kunhan toimimme yhdessä määrätietoisesti tämän eteen, niin omalla tilallamme, yhdessä osuuskunnassa kuin yhteistyössä Atrian ja sidosryhmien kanssa.

Nuorissa on tulevaisuus

Tukeaksemme nuorten tuottajien onnistumisen edellytyksiä olemme Lihakunnassa päättäneet käynnistää nuorten tuottajien mentorointiohjelman. Sen tavoitteena on tarjota nuorille tuottajille mahdollisuus saada ulkopuolista sparrausta oman yrittäjäuran ja maatilayrityksen kehittämiseen, kokeenemmalta atrialaiselta tuottajalta. Ensimmäinen pilottiryhmä on tarkoitus käynnistää vuoden 2024 aikana.

” Kiitän osuuskunnan jäseniä, työntekijöitä ja yhteistyökumppaneita vuodesta. 120-vuotisjuhlavuosi muistutti meille, että osuuskunnallamme on tärkeä tehtävä, merkittävä historia ja edessä yhä parempi tulevaisuus. Pidetään yhteyttä!

PASI KORHONEN, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

” On välttämätöntä turvata tuottajahintojen kestävä taso, jotta toimiala voi kehittyä, ja nuoret suuntaavat rohkeasti alalle.

PASI KORHONEN, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Kuva: Sadiinmaan tila, Tornio / Mikko Parkkonen

TILINPÄÄTÖS 2023

ja hallituksen toimintakertomus

Kuva: Mähövaaran tila, Kitee

”Osuuskunnan osinkotuotot säilyivät korkealla tasolla Atria Oyj:n vahvan tuloskehityksen ansiosta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Osuuskunnan toiminta

Osuuskunnan tarkoituksena ja toimialana on jäsenten maatalouden tukemiseksi harjoittaa teuraskarjan hankintaa, eläinvälitystä, teurastamotoimintaa ja lihanjalostusta joko itse ja/tai tytär- tai osakkuusyritysten välityksellä sekä muutoinkin tukea ja kehittää jäsentensä lihantuotantoa.

Osuuskunnan toimialaan kuuluu myös kehittää, omistaa ja vuokrata kiinteistöjä sekä rakentaa ja rakennuttaa asuin-, liike-, teollisuus- ja julkisyhteisötiloja. Osuuskunta voi, sen mukaan kuin hallitus siitä päättää, toimialan puitteissa laajentaa liiketoimintaansa muille maa- ja karjataloutta edistäville, tukeville ja palveleville aloille. Osuuskunta voi edellä mainitussa tarkoituksessa harjoittaa myös sijoittamista muihin osakkeisiin, arvopapereihin ja kiinteistöihin sekä käydä niillä kauppaa. Lisäksi osuuskunta voi harjoittaa kaikkea laillista toimintaa.

Osuuskunnan omistajina 31.12.2023 oli 1 746 jäsentä (vuonna 2022: 1 843) ja heillä 20.12.2021 rekisteröityjen sääntöjen mukaisia osuuksia 60 587 kpl (vuonna 2022: 53 579). Säännöt ovat nähtävillä osoitteessa www.lihakunta.fi.

Konsernin emoyhtiö on Lihakunta. Konserniin kuuluu emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Kelloniemen Kehitys Oy (Lihakunnan osuus 100 %) ja Kelloniemen Aurinkoranta Oy (Lihakunnan osuus 100 %). Konsernin osakkuusyritykset ovat Atria Oyj (Lihakunnan osuus osakkeista 27,83 % ja äänistä 39,65 %), Rehukanava Oy (20,58 %), Oy Feedmix Ab (20,57 %), Kiinteistö Oy Itikanmäki (41 %), Maanvaalija Oy (50 %) sekä A-Rehu Oy (20 %).

Osuuskunnan lihanhankintaa hoitaa Atria Oyj:n tytäryhtiö A-Tuottajat Oy.

Yhtiön taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut

	2023 (12 kk)	2022 (12 kk)	2021 (12 kk)
Liikevaihto (1 000 €)	1 284	1 184	1 147
Liiketoiminnan tuotot (1.000 €)	113	51	42
Liikevoitto (1 000 €)	111	176	371
Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)	6 760	5 270	4 940
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1 000 €)	6 872	5 446	5 311
Oman pääoman tuotto (ROE) %	7,8	6,3	6,3
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	7,9	7,2	6,4
Omavaraisuusaste %	99,8	99,8	99,5
Henkilöstön määrä keskimäärin	3	3	2

Liiketoiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Osuuskunnan liiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikaudella 2023 ja sen arvioidaan säilyvän arvossa mitattuna nykyisellä tasolla.

Tilikaudella 2023 Kuopion kaupunki julkaisi luonnoksen Kelloniemen alueen osayleiskaavaksi. Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole olennaisia tapahtumia.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Osuuskunnan toiminnan ja talouden riskit koostuvat pääosin Atria Oyj:n ja A-Rehu Oy:n toiminnan ja tuloksen kehityksestä. Maanvaalija Oy:n kannalta kriittistä on ilmastoyksiköiden kaupallisen markkinan kehittyminen sekä tuotettavien ja myytävien ilmastoyksiköiden luotettavuus.

Hallituksen ehdotus voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 16 791 110,71 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 6 941 656,86 euroa, käytettäväksi seuraavasti:

- tilikauden alun maksetuille A-osuuksille maksetaan korkoa 22 % ja B-osuuksille 2 % sekä ylijäämän palautusta 1,7 % sen mukaan kun jäsenet ovat käyttäneet hyväkseen osuuskunnan palveluita
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätileille.

LIHAKUNTA
1991 120 2023

TULOSLASKELMA

1 000 EUR		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
	Liite		
LIKEVAIHTO	3.1	1 284	1 184
Liiketoiminnan muut tuotot	3.2	113	50
Henkilöstökulut yhteensä	3.3	-626	-548
Liiketoiminnan muut kulut		-659	-510
LIKEVOITTO		112	176
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3.4	6 760	5 270
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		6 872	5 446
Tilinpäätössiirrot			
Konserniavustus	3.5	70	0
VOITTO ENNEN VEROJA		6 942	5 446
Tuloverot		0	0
TILIKAUDEN VOITTO		6 942	5 446

TASE

1 000 EUR		31.12.2023	31.12.2022
	Liite		
V a s t a a v a a			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Sijoitukset	2.1		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		402	402
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		71 408	71 183
Muut osakkeet ja osuudet		9 195	8 488
Sijoitukset yhteensä		81 005	80 073
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2.2	447	521
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2.3	1 798	1 632
Rahat ja pankkisaamiset		7 916	5 028
VASTAAVAA YHTEENSÄ		91 166	87 254
V a s t a t t a v a a			
OMA PÄÄOMA	2.4		
Osuuspääoma		14 007	12 506
Vararahasto		60 202	60 202
Edellisten vuosien ylijäämä		9 849	8 961
Tilikauden ylijäämä		6 942	5 446
Oma pääoma yhteensä		91 000	87 116
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2.5	166	138
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		91 166	87 254

RAHOITUSLASKELMA

1 000 EUR	2023	2022
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	1 184	877
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	113	51
Maksut liiketoiminnan kuluista	-1 250	-1 113
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	47	-185
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-5	-4
Saadut korot liiketoiminnasta	381	271
Saadut osingot liiketoiminnasta	5 508	4 957
Liiketoiminnan rahavirta	5 931	5 039
Omistusyhteisyritysten saamis- ja velkaerien rahavirta	73	72
Liiketoiminnan rahavirta (A)	6 004	5 111
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-533	-143
Aktiivisen kaupankäyntisalkun nettotulos	1	-15
Saadut osingot sijoituksista	473	514
Investointien rahavirta (B)	-59	356
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetun osuuspääoman muutokset tilikaudella	1 501	884
Maksetut osuuspääoman korot ja muu voitonjako	-4 558	-4 417
Rahoituksen rahavirta (C)	-3 057	-3 533
Rahavarojen muutos (A + B + C)	2 888	1 934
Rahavarat tilikauden alussa	5 028	3 094
Rahavarat tilikauden lopussa	7 916	5 028
Rahavarojen muutos	2 888	1 934

” Atria Oyj:n ja A-Rehu Oy:n toiminnan ja tuloksen kehitys mahdollistavat osuuskunnan vahvaa voitonjakoa jäsenilleen.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

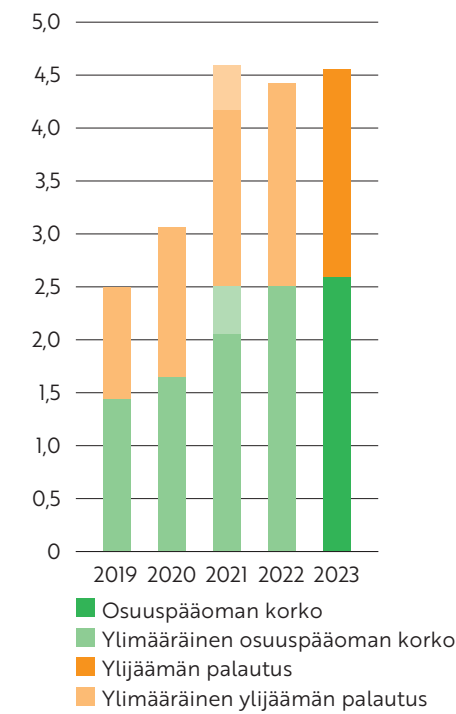
Kuva: Mäkelän tila, Nurmes

KESKEISET TUNNUSLUVUT

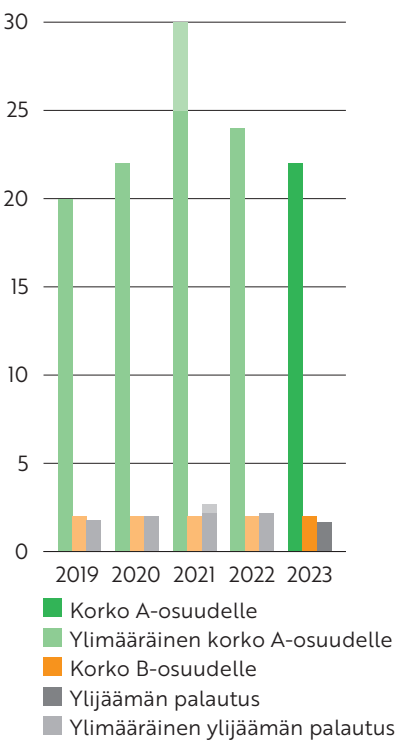
	2023	2022	2021	2020	2019
Osuuspääoma	19 993 710	17 681 070	16 497 360	16 482 510	15 773 670
A-osuudet	13 483 976	11 860 936	10 915 187	10 202 012	9 449 854
B-osuudet	523 557	645 146	706 542	484 981	372 165
Maksamaton osuuspääoma	5 986 177	5 174 989	4 875 631	5 795 516	5 951 651
Jäsenmäärä	1 746	1 843	1 955	2 065	2 143
Voitonjako	4 558 212	4 417 834	4 587 606	3 055 123	2 488 221
Josta osuuspääoman korkoa	2 585 286	2 506 875	2 508 612	1 646 119	1 439 216
Josta ylijäämän palautusta	1 972 926	1 910 959	2 078 994	1 409 004	1 049 005
Tilikauden ylijäämä	6 941 657	5 446 364	5 311 263	4 215 744	3 832 075
Tase	91 165 872	87 253 726	85 648 273	83 910 669	81 905 785
Omavaraisuusaste	99,8	99,8	99,5	99,6	99,5
Osuuksien vertailuarvo verotuksessa	(*)	1637,44	1713,48	1 696,84	1 766,05
Osuuspääoman korko, A-osuus (%)	22	24	25	22	20
Osuuspääoman korko, B-osuus (%)	2	2	2	2	2
Ylijäämän palautus (%)	1,7	2,2	2,2	2	1,8
Osuuksien määrä 31.12.	60 587	53 579	49 992	49 947	47 799

(*) Vahvistuu syksyllä 2024.

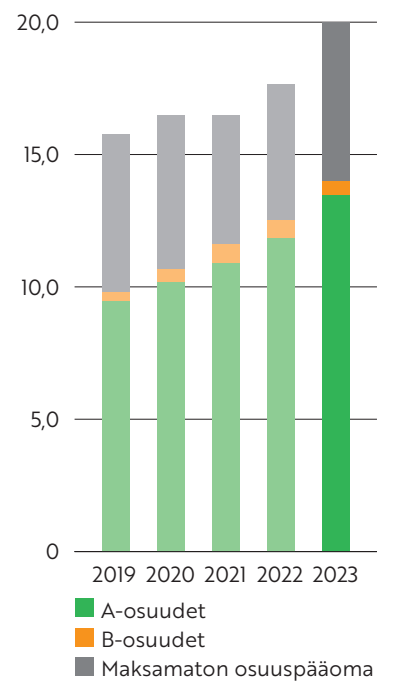
Lihakunnan
voitonjako
2019–2023

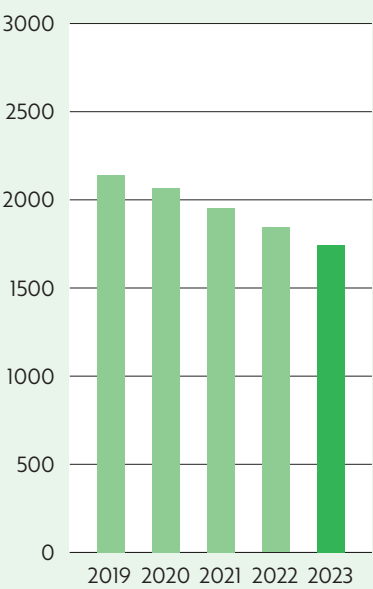
Lihakunnan
osuuspääoman korko
2019–2023

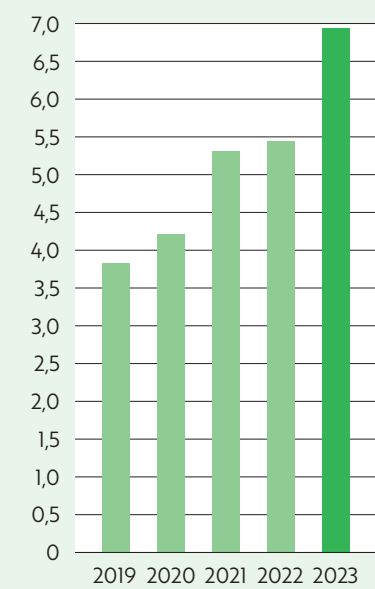
Lihakunnan
osuuspääoma
2019–2023

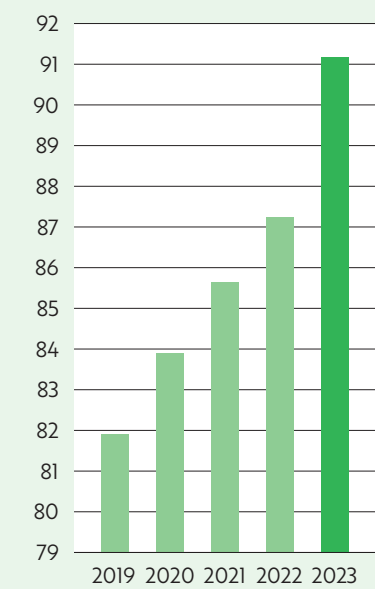
Lihakunnan
jäsenmäärä
2019–2023

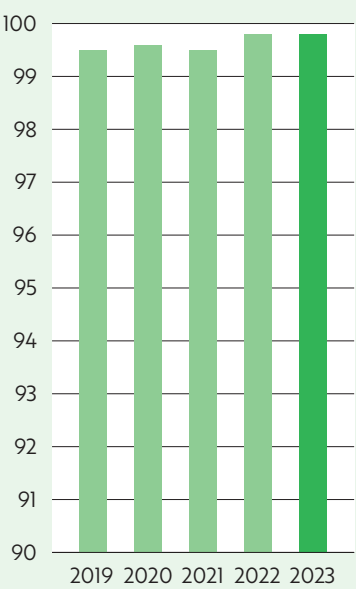
Lihakunnan
tulos
2019–2023

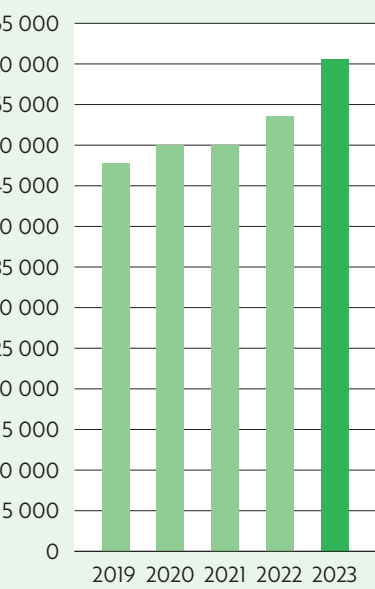
Lihakunnan
tase
2019–2023

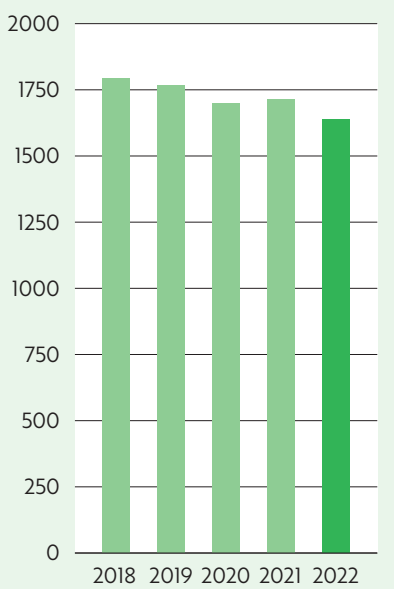
Lihakunnan
omavaraisuusaste
2019–2023

Lihakunnan
osuuksien määrä
2019–2023

Lihakunnan osuuksien
vertailuarvo verotuksessa
2018–2022*

*) Vuoden 2023 arvo vahvistuu syksyllä 2024.

LIHAKUNTA

1903 **120** 2023

Lihakunnan 120-vuotisjuhlaseminaarissa Siilinjärvellä, Kylpylähotelli Kunnanpaikassa 24.11.2023 oli tunnelmaa. Lihakunnan 120-vuotisjuhlaseminaarissa keskusteltiin suomalaisen lihantuotannon tulevaisuuden mahdollisuuksista. Ilmastomuutoksen johdosta pohjoisen pallonpuoliskon merkitys ruuantuotannossa tulee tulevaisuudessa kasvamaan. Suomessa on erinomaiset edellytykset tuottaa lihaa ja maitoa myös tulevaisuudessa.

Kuvat: UNELMA Creative House, Jesse Karjalainen.

LIHAKUNTA 120 VUOTTA vahvempänä eteenpäin

Jäsenten kanssa saimme juhlistaa 120-vuotiasta osuuskuntaamme eri puolilla Lihakunnan aluetta seitsemällä paikkakunnalla hyvän ruuan ja tanssin merkeissä kesä- ja elokuussa 2023.

”Kiitos kaikille jäsenille ja yhteistyökumppaneille mukavista kohtaamisista Lihakunnan juhlavuoden aikana!”

Lihakunnan
120-vuotisjuhlaseminaari
pidettiin Siilinjärvellä, Kylpylähotelli
Kunnonpaikassa 24.11.2023. Luennoimassa
professori Kaisa Karttunen, Helsingin yliopisto.

Vuoden 2023 KOHOKOHDAT

Juhlaseminaarissa (vasemmalta): Pasi Korhonen (Lihakunnan hallituksen pj), Kai Cyllström (Atria Oyj toimitusjohtaja), Elsi Katainen (MEP, Euroopan parlamentin jäsen), Juha Marttila (MTK ry puheenjohtaja), Kaisa Karttunen (asiantuntija, Helsingin yliopisto) ja Risto Lahti (toimitusjohtaja).

Lihakunnan hallitus ja toimitusjohtaja vastaanottamassa valtiovalan tervehdystä maa- ja metsätalousministeri Sari Essayahilta.

Reijo Flink ja Mika Ala-Fossi onnittelemassa 120-vuotiaasta Lihakuntaa.

Atrian pitkäaikainen vuonna 2023 eläkkeelle jäänyt toimitusjohtaja Juha Gröhn puhumassa iltajuhlissa.

Uutta oikeuskäytäntöä nettovarallisuuden laskennasta

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että osuuskunnan osuudet rinnastuvat osakeyhtiön osakkeisiin, kun määritettiin maataloutta harjoittavan osakeyhtiön nettovarallisuuden määrää. Osuudet on arvostettava osuuksien vertailuarvoon.

Itikka osuuskunta ja Lihakunta laittoivat marraskuussa 2021 alulle jäsentensä edunvalvontaan liittyvän ennakkoratkaisuhakemuksen Keskusverolautakunnalle. Kysymyksenä oli, miten julkisesti noteeraamattoman tuottajaosuuskunnan osuuksien arvo määritellään osuuskunnan osakeyhtiömuotoisen jäsenen nettovarallisuutta arvostettaessa. Puolentoista vuoden prosessin jälkeen korkein hallinto-oikeus ratkaisi asian lopulta osuuskuntien jäsenten hyväksi. KHO:n päätöksen mukaan osakeyhtiömuotoinen maatalouden harjoittaja saa nyt lukea nettovarallisuuteensa osuuksien vertailuarvon, josta on vähennetty maksamattomien osuuksien velka. Sama menettely koskee myös esimerkiksi maito-osuuskuntien osuuksia.

Atrialaiset toimittivat Ukraina 40 000 purkkia sianlihaa

Atrialaiset maatalousyrittäjät, Atrian työntekijät, Atria Suomi Oy sekä tuottajaosuuskunnat Itikka osuuskunta, Lihakunta ja Pohjanmaan Liha toteuttivat kesän 2023 aikana mittavan yhteishankkeen, jossa toimitettiin sianlihasäilykkeitä Venäjää vastaan puolustusotaa käyvän Ukrainan tueksi. Hankkeessa kerättiin varoja yli 110 000 euroa. Näillä varoilla toimitettiin Ukrainaan noin 40 000 purkkia atrialaista sianlihaa.

Keräys toteutettiin yhteistyössä Apua Ukrainaan ry:n kanssa, jolla on voimassa oleva rahankeräyslupa. 400-grammaiset sianlihasäilykkeet valmisti Ilmajoen Makkaramestarit, atrialaisesta raaka-aineesta. Tuotteiden luotettavan jakelun kohteessa mahdollistivat Lion Defence Teamin tiiviit yhteistyökumppanuudet Ukrainassa.

Ukrainaan toimitettiin yhteishankkeena noin 40 000 purkkia atrialaista sianlihaa.

Osakeyhtiömuotoinen maatalouden harjoittaja saa nyt lukea nettovarallisuuteensa osuuksien vertailuarvon, josta on vähennetty maksamattomien osuuksien velka.

JÄSENISTÖ JA HALLINTO

Yhdessä eteenpäin

”Jäsenet ovat mukana omistamassa ja hallinnoimassa Atriaa ja sitä kautta turvaamassa kotimaisen lihantuotannon jatkuvuutta.

JÄSENMÄÄRÄ VAALIPIIREITTÄIN VUOSINA 2022–2023

POHJOIS-SUOMI
2023: 241 jäsentä
2022: 259 jäsentä

KAINUU
2023: 123 jäsentä
2022: 131 jäsentä

POHJOIS-KARJALA
2023: 205 jäsentä
2022: 211 jäsentä

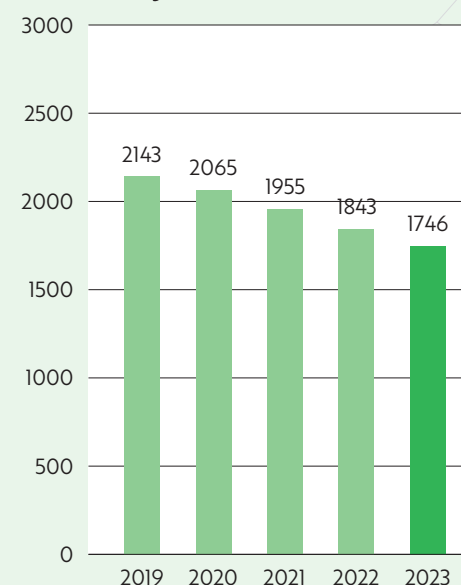
SAVO
2023: 466 jäsentä
2022: 495 jäsentä

POHJANMAA
2023: 475 jäsentä
2022: 490 jäsentä

KESKI- JA KAAKKOIS-SUOMI
2023: 236 jäsentä
2022: 257 jäsentä

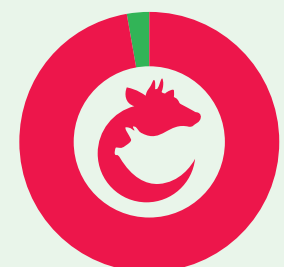
Tiedot ajantasaistettu 9.1.2024
© Tapio Palvelut Oy / Karttakeskus 2024

Lihakunnan jäsenmäärän kehitys 2019–2023

Lihakunnan jäsenjakauma tuotantosuunnittain

■ Nauta 1698 / 97,3 %
■ Sika 48 / 2,7 %

VAALIPIIRIUUDISTUS 2024

Lihakunnan hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti entiset Pohjois-Suomen, Kainuun ja Pohjanmaan vaalipiirit muodostavat vuoden 2024 alusta alkaen **Pohjoisen vaalipiirin**, ja Keski- ja Kaakkois-Suomen, Pohjois-Karjalan sekä Savon vaalipiirit muodostavat **Eteläisen vaalipiirin**.

JÄSENISTÖ

Toimintavuoden lopussa 31.12.2023 Lihakunnalla oli 1 746 jäsentä ja jäsenillä osuuksia yhteensä 60 587 kpl.

EDUSTAJISTO

Lihakunnan edustajiston varsinainen kokous pidettiin Mikkeliissä 28.–29.3.2023. Kokouksen puheenjohtajana toimi Jouni Mäkisalo Kontiolahdelta ja sihteerinä Sari Heikkinen.

Edustajiston kokoonpano toimintavuoden lopussa:

Savo
15 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Anttonen Juho	Nauta	Joroinen	1 / 1
Hakulinen Veli-Tuomas	Nauta	Pielavesi	1 / 1
Hall Hans	Maito	Leppävirta	1 / 1
Hallikainen Mikael	Nauta	Kaavi	0 / 0
(edustajistossa 28.–29.3. lähtien)			
Heiskanen Lassi	Maito	Vieremä	1 / 1
Korhonen Tuomo	Maito	Kuopio	1 / 1
Kurtelius Lauri	Sika	Sonkajärvi	1 / 1
Metros Mervi	Nauta	Kuopio	1 / 1
Nieminen Juha	Nauta	Kiuruvesi	1 / 1
Nousiainen Markus	Maito	Pielavesi	1 / 1
Pekkarinen Ville	Nauta	Kuopio	1 / 1
Piippo Mikko	Nauta	Lapinlahti	1 / 1
Riekkinen Maarit	Maito	Kuopio	1 / 1
Tossavainen Juha	Nauta	Rautalampi	1 / 1
Väänänen Ruurikki	Nauta	Iisalmi	1 / 1

Pohjois-Karjala
6 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Jormanainen Ilmo	Maito	Tohmajärvi	0 / 1
Makkonen Henri	Nauta	Rääkkylä	1 / 1
Mäkisalo Jouni	Sika	Kontiolahdi	1 / 1
Pennanen Pasi	Maito/Nauta	Liperi	1 / 1
Romppanen Ilkka	Nauta	Kitee	1 / 1
Törrönen Varpu	Nauta	Joensuu	1 / 1

Kainuu
4 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Kemppainen Rauno	Maito	Hyrnsalmi	1 / 1
Pikkarainen Antti	Nauta	Kuhmo	1 / 1
Ronkainen Markku	Nauta	Paltamo	1 / 1
Tolonen Pirkka	Maito	Suomussalmi	1 / 1

Jäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten keskuudesta vaali-piireittäin valittu edustajisto, joka valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Pohjanmaa
12 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Ahlholm Anu	Maito	Kärsämäki	1 / 1
Ilola Tarmo	Maito	Reisjärvi	1 / 1
Isoherranen Antti	Sika	Haapajärvi	1 / 1
Junttila Elina	Maito	Nivala	0 / 1
Kallio Matias	Sika	Siikajoki	1 / 1
Kangas Olli	Maito	Nivala	1 / 1
Karjalainen Esa	Nauta	Vaala	1 / 1
Keränen Veli-Jaakko	Nauta	Muhos	0 / 1
Kylmähö Antti	Maito	Siikalatva	0 / 1
Luukinen Hanna	Maito	Liminka	0 / 1
Nuorala Päivi	Maito	Kalajoki	1 / 1
Ruuttula Antti	Nauta	Sievi	1 / 1

Pohjois-Suomi
8 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Harju Jouni	Maito	Salla	1 / 1
Katisko Veli-Matti	Nauta	Ylitornio	1 / 1
Laakkonen Tuomas	Maito	Kuusamo	0 / 1
Piekkari Marko	Nauta	Kittilä	0 / 1
Selkälä Juha	Maito	Rovaniemi	1 / 1
Tapojärvi-Lompola Hanne	Nauta	Muonio	1 / 1
Turpeinen Hemmo	Maito	Taivalkoski	1 / 1
Törmänen Pekka	Nauta	Pudasjärvi	1 / 1

Keski- ja Kaakkois-Suomi
5 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Hippala Matti	Maito	Kotka	1 / 1
Kauppinen Piia	Nauta	Konnevesi	1 / 1
Mattila Kalle	Nauta	Mikkeli	1 / 1
Nykänen Mikko	Maito	Rantasalmi	1 / 1
Roni Juha	Nauta	Lappeenranta	0 / 1

TOIMIHENKILÖT

Risto Lahti
toimitusjohtaja
Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjäki ja Kuopio

Sari Heikkinen
toimistopäällikkö
Lihakunta
Kuopio

Satu Raumanni
laskentapäällikkö
Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjäki

Elina Saarenpää
talouspäällikkö
Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjäki

Lauri Jyllilä
projektipäällikkö
Maanvaalija Oy
Seinäjäki

HALLINTOKAAVIO

Lihakunnan hallintoneuvoston jäsenet Kuopiossa 13.12.2023. Kuvassa ylärivissä vasemmalta: Jouni Kemppainen, Marko Timonen, Sauli Joensuu, Jukka Ojantakanen, Lassi Savolainen, Mikko Toivanen, Lauri Jaatinen ja Vesa Lapatto. Alarivissä vasemmalta: Risto Lahti, Jaakko Willman, Ari Pöyhönen, Jyrki Halonen, Jussi Joki-Erkkilä ja Jaakko Rikkola. Kuvasta puuttuvat hallintoneuvoston jäsenet Kaisa Huttunen, Jari Kajan, Asko Miettinen, Heikki Moilanen, Petri Natunen, Vesa Parvinen, Marko Posio ja Tuomo Pulkkanen. Kuva: UNELMA Creative House, Jesse Karjalainen.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston kokoonpano toimintavuoden lopussa:

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Halonen Jyrki (pj)	Nauta	Reisjärvi	3 / 3
Pöyhönen Ari (vpj)	Sika	Suonenjoki	3 / 3
Huttunen Kaisa	Maito	Kiuruvesi	3 / 3
Jaatinen Lauri	Nauta	Toivakka	3 / 3
Joensuu Sauli	Nauta	Raahe	3 / 3
Joki-Erkkilä Jussi	Sika	Kalajoki	3 / 3
Kajan Jari	Nauta	Kuopio	3 / 3
Kemppainen Jouni	Sika	Ristijärvi	3 / 3
Lapatto Vesa	Maito	Savitaipale	3 / 3
Leskinen Jari	Nauta	Kuopio	1 / 1
(Hallintoneuvostossa 28.–29.3. saakka)			
Miettinen Asko	Maito	Joensuu	1 / 3
Moilanen Heikki	Nauta	Suomussalmi	3 / 3
Natunen Petri	Maito	Joroinen	2 / 3
Ojantakanen Jukka	Maito	Siikalatva	2 / 3
Parvinen Vesa	Maito	Parikkala	2 / 3
Posio Marko	Nauta	Posio	1 / 3
Pulkkanen Tuomo	Nauta	Kuusamo	1 / 3
Rikkola Jaakko	Nauta	Utajärvi	3 / 3
Savolainen Lassi	Nauta	Sonkajärvi	2 / 2
(Hallintoneuvostossa 28.–29.3. lähtien)			
Timonen Marko	Nauta	Tornio	3 / 3
Toivanen Mikko	Nauta/Maito	Juankoski	3 / 3
Willman Jaakko	Nauta	Joensuu	3 / 3

HALLINTONEUVOSTON TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta valvoo hallintoneuvoston puolesta osuuskunnan toimintaa. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan 3 jäsentä.

Jäsenet, jotka tarkastivat vuoden 2023 aikana vuoden 2022 toimintaa:			
Joensuu Sauli (pj)	Raahe		
Kemppainen Jouni	Ristijärvi		
Lapatto Vesa	Savitaipale		

HALLITUS

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Korhonen Pasi (pj)	Nauta	Sotkamo	8 / 8
Niku Mika (vpj)	Nauta	Haapavesi	8 / 8
Hyttinen Veli	Nauta	Pudasjärvi	8 / 8
Kaikkonen Jukka	Nauta	Kuopio	8 / 8
Lajunen Ari	Maito	Tohmajärvi	8 / 8
Sairanen Risto	Sika	Luumäki	8 / 8

TOIMITUSJOHTAJA

Lahti Risto, elintarviketieteiden kandidaatti Seinäjoki

VARSINAISET TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy (PwC) ja sen päävastuullinen tilintarkastaja Mika Rantanen (KHT) Seinäjoelta.

EDUSTAJAT OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Atria Oyj:n hallitus

Korhonen Pasi (vpj)	Sotkamo
Kaikkonen Jukka	Kuopio

Atria Oyj:n hallintoneuvosto

Halonen Jyrki (pj)	Reisjärvi
Hyttinen Veli	Pudasjärvi
Joki-Erkkilä Jussi	Kalajoki
Lahti Risto	Seinäjoki
Lajunen Ari	Tohmajärvi
Lapatto Vesa	Savitaipale
Niku Mika	Haapavesi
Pöyhönen Ari	Suonenjoki
Sairanen Risto	Luumäki

A-Rehu Oyj:n hallitus

Hyttinen Veli (vpj)	Pudasjärvi
---------------------	------------

Oy Feedmix Ab:n hallitus

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

Rehukanava Oyj:n hallitus

Hyttinen Veli	Pudasjärvi
---------------	------------

Kiinteistö Oy Itkanmäen hallitus

Lahti Risto (pj)	Seinäjoki
Sairanen Risto	Luumäki

Maanvaalija Oyj:n hallitus

Sairanen Risto (pj)	Luumäki
Kaikkonen Jukka	Kuopio

EDUSTAJAT TYTÄRYHTIÖISSÄ

Kelloniemen Kehitys Oy:n ja Kelloniemen Aurinkoranta Oy:n hallitus

Korhonen Pasi (pj)	Sotkamo
Flink Reijo	Seinäjoki
Hyttinen Veli	Pudasjärvi
Kaikkonen Jukka	Kuopio
Lahti Risto	Seinäjoki
Lajunen Ari	Tohmajärvi
Niku Mika	Haapavesi
Sairanen Risto	Luumäki

EDUSTAJAT MUISSA YHTIÖISSÄ

A-Tuottajat Oy:n hallitus

Niku Mika (pj)	Haapavesi
Sairanen Risto	Luumäki

Nautasuomi Oy:n hallitus

Korhonen Pasi	Sotkamo
---------------	---------

Suurusrehu Oy:n hallitus

Lahti Risto	Seinäjoki
Sairanen Risto	Luumäki

EDUSTAJAT SIDOSRYHMISSÄ

Osuustoimintakeskus Pellervo ry:n valtuuskunta

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

MTK lihavaliokunta

Niku Mika	Haapavesi
Lahti Risto	Seinäjoki

Finnpig Oy:n hallitus

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

Pasi Korhonen
 hallituksen pj

Syntymävuosi	1975
Kotipaikka	Sotkamo
Koulutus	Koneenkorjaaja, Seppälän maatalouskoulu
Edustajiston jäsen	2008–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013
Hallituksen jäsen	2013–
Hallituksen vpj	2015–2019
Hallituksen pj	2019–
Tuotantosunta	Luomupihvien loppukasvatus

Muut luottamustoimet:

- Kainuun Maa- ja Metsäseätiön hallituksen jäsen
- MTK Sotkamon hallituksen jäsen

Mika Niku
 hallituksen vpj

Syntymävuosi	1970
Kotipaikka	Haapavesi
Koulutus	Auto- ja työkonetekniikan tekniikko
Hallintoneuvoston jäsen	2008–2013
Hallituksen jäsen	2013
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Muut luottamustoimet:

- MTK Haapaveden johtokunnan jäsen
- OP Suomenselän hallintoneuvoston pj

LIHAKUNNAN HALLITUS

ja hallintoneuvoston puheenjohtajat vuonna 2023

Lihakunnan hallitus ja toimitusjohtaja Kuopiossa 13.12.2023. Kuvassa ylärivissä vasemmalta: Veli Hyttinen, Risto Sairanen, Ari Lajunen, Ari Pöyhönen ja Risto Lahti. Alarivissä vasemmalta: Mika Niku, Pasi Korhonen, Jyrki Halonen ja Jukka Kaikkonen. Kuvat: UNELMA Creative House, Jesse Karjalainen.

Veli Hyttinen
 hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1973
Kotipaikka	Pudasjärvi
Koulutus	Agrologi
Edustajiston jäsen	2004–2006
Hallintoneuvoston jäsen	2006–2011
Hallintoneuvoston vpj	2010–2011
Hallituksen jäsen	2011–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Jukka Kaikkonen
 hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1963
Kotipaikka	Kuopio
Koulutus	Agrologi
Edustajiston jäsen	2000–2008 ja 2012–2013
Hallintoneuvoston varapj	2013–2019
Hallituksen jäsen	2019–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Ari Lajunen
 hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1975
Kotipaikka	Tohmajärvi
Koulutus	MMM, agronomi
Edustajiston jäsen	2008–2010
Hallintoneuvoston jäsen	2010–2015
Hallituksen jäsen	2015–
Tuotantosunta	Maito

Muut luottamustoimet:

- MTK Keski-Karjalan johtokunnan jäsen

Risto Sairanen
 hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1960
Kotipaikka	Luumäki
Koulutus	Sianhoitokoulu (Mustiala) ja maatilatekninen koulu (Mikkeli, Otava)
Edustajiston jäsen	2008–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013
Hallituksen jäsen	2013
Tuotantosunta	Sianlihan- tuotanto

Muut luottamustoimet:

- Pellervon valtuuskunnan jäsen

Jyrki Halonen
 hallintoneuvoston pj

Syntymävuosi	1961
Kotipaikka	Reisjärvi
Edustajiston jäsen	2012–2017
Hallintoneuvoston jäsen	2017
Hallintoneuvoston pj	2019–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto, loppukasvatus

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Ari Pöyhönen
 hallintoneuvoston vpj

Syntymävuosi	1970
Kotipaikka	Suonenjoki
Koulutus	Agronomi
Edustajiston jäsen	2009–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013–
Hallintoneuvoston vpj	2019–
Tuotantosunta	Sianlihan- tuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

TILINPÄÄTÖKSEN

liitetiedot

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yleiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten ja muiden määräysten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on laadittu PMA:n pienyrittäjäsuositusta noudattaen.

Konsernia koskevat tiedot

Lihakunta on Lihakunta-konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Lihakunta ei laadi konsernitilinpäätöstä KPL:n 6.1 §:n perusteella.

Sijoitusten arvostus

Osuuskunnan pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat pitkäaikaiset sijoitukset Atria Oyj:n osakkeisiin on arvostettu hankintamenoonsa, vaikka A-osakkeiden pörssikurssin mukainen markkina-arvo tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 on niiden kirjanpitoarvoa matalampi, arvonalennusta ei ole tehty, koska kyseessä on strateginen pitkäaikainen sijoitus.

Lisäksi osuuskunnan omistamien KII-sarjan osakkeiden, joilla ei ole markkinanoteerausta, käyvän osakekohtaisen arvon arvioidaan niiden korkeamman äänivallan johdosta olevan noteerattujen osakkeiden osakekohtaista markkina-arvoa olennaisesti korkeamman.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot eivät sisällä merkittäviä eriä ja ne on kirjattu vuosikuluksi tilikaudelle.

Eläkemenot

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

Valuuttamääräiset erät

Yhtiöllä ei ole valuuttamääräisiä velkoja tai saatavia.

2. TASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR				2023	2022
2.1 SIIJOITUKSET	Osakkeet	Osakkuus	Osuus		
Osakkeet ja osuudet	kpl	yhtiössä %	äänistä %	Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
Tytäryhtiöosakkeet					
Kelloniemen Kehitys Oy	330	100,00	100,00	64	64
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	1 350	100,00	100,00	338	338
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä				402	402
Osakkuusyhtiöosakkeet					
Atria Oyj, A-sarja	3 848 073			46 061	46 061
Atria Oyj, KII-sarja	4 020 200			21 809	21 809
Yhteensä Atria Oyj 31.12.2023	7 868 273	27,83	39,65	67 870	67 870
A-Rehu Oy	220	20,00	20,00	220	220
Rehukanava Oy	247	20,58	20,58	247	247
Oy Feedmix Ab	367	20,57	20,57	744	744
Kiinteistö Oy Itikanmäki	41	41,00	41,00	2 050	2 050
Maanvaalija Oy	5	50,00	50,00	277	52
Osakkuusyhtiöosakkeet yhteensä				71 408	71 183
Muut osakkeet ja osuudet					
A-Tuottajat Oy	108 416	1,00	0,50	486	281
Nautasuomi Oy	101	10,10	10,10	61	61
Suurusrehu Oy	79	2,74	2,74	147	147
Rahastot				8 360	7 857
Muut osakkeet ja osuudet				141	141
Osakkeet ja osuudet yhteensä				81 005	80 072
2.2 PITKÄAIKAISET SAAMISET					
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä				447	521
Yhteensä				447	521
2.3 LYHYTAIKAISET SAAMISET					
Myyntisaamiset				1 458	1 310
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä				74	74
Muut saamiset				103	150
Siirtosaamiset				93	98
Siirtosaamiset, konserni				70	0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä				1 798	1 632

1 000 EUR			2023	2022
2.4 OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma				
Osuuspääoma 1.1.			12 506	11 621
Osuuspääoman lisäys			1 613	1 242
Osuuspääoman vähennys:				
maksettu edellisellä tilikaudella eronneille			112	159
maksettu tilikaudella erotetuille			0	157
tilikauden B-osuuksien palautus			0	41
Osuuspääoma yhteensä 31.12.			14 007	12 506
Erittely osuuksittain:				
Osuuspääoma A-osuudet			13 484	11 861
Osuuspääoma B-osuudet			523	645
Osuuspääoma yhteensä 31.12.			14 007	12 506
A-osuudet sisältää eronneiden ja erotettujen tuottajien saatavaa			363	112
B-osuudet sisältää irtisanottuja palauttamattomia osuusmaksuja			5	0
Osuusmaksua perimättä			5 986	5 175
Koko osuuspääoma 31.12			19 994	17 681
Osuuspääoma 1.1. kappaleet			53 579	49 992
Muutos tilikaudella			7 008	3 587
Osuuspääoma 31.12. kappaleet			60 587	53 579
Rahastot				
Vararahasto 1.1.			60 202	60 202
Vararahasto 31.12			60 202	60 202
Ylijäämä				
Ylijäämä edellisiltä vuosilta 1.1			14 407	13 379
Osuuspääoman koron maksu			-2 585	-2 507
Ylijäämän palautus			-1 973	-1 911
Ylijäämä edellisiltä vuosilta 31.12			9 849	8 961
Tilikauden ylijäämä			6 942	5 446
Oma pääoma 31.12.			91 000	87 115
2.5 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat			53	55
Yhteensä			53	55
Ostovelat			26	22
Siirtovelat			85	60
Muut velat			1	1
Yhteensä			112	83
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä			165	138

3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2023	2022
3.1 LIIKEVAIHTO	1 284	1 184
Liikevaihdon jakautuminen toiminnoittain:		
Jäsenpalvelut	1 284	1 184
	1 284	1 184
3.2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Palveluveloitustuotot	113	51
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	113	51
3.3 HENKILÖSTÖKULUT		
Hallintoelinten palkat ja palkkiot	-346	-369
Työntekijöiden palkat	-230	-164
Eläkevakuutusmaksut	-41	-8
Muut lakisääteiset sos.kulut	-9	-7
Henkilöstökulut yhteensä	-626	-548
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin	3	3
3.4 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot omistusyhteyssyryksissä	5 972	5 452
Tuotot osuuksista omistusyhteyssyryksissä	22	5
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	110	341
Arvonlennusten peruutukset pysyvien vastaavien sijoituksista	399	0
Korkotuotot	98	0
Muut rahoitustuotot	261	265
Korkokulut, konserni	-2	0
Muut rahoituskulut	-100	-340
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0	-453
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	6 760	5 270
3.5 TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Konserniavustus	70	0

4.VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 VELAT JA VASTUUT		
A-Tuottajat Oy:n laskusaatavien takaus/OP Yrityspankki Oy	25 977	25 645
4.2 VAKUUDET		
Arvopaperit		
Atria Oyj:n A-sarjan osakkeita, kpl	1 987 000	1 987 000
4.3 MUUT VASTUUT		
Osuuskunta on sitoutunut tekemään 255 t€:n sijoituksen elintarviketeollisuuteen sijoittavaan rahastoon.		

5. TILINPÄÄTÖSTIETOJA 2023

1 000 EUR	Liikevaihto	Liikevoitto	Rahoitus	Tilikauden voitto/tappio		
Kelloniemen Kehitys Oy	0	-4	2	10		
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	115	89	-2	4		
Atria Oyj	1 752 695	369	-13 641	-15 279		
A-Rehu Oy	185 082	8 483	189	7 044		
Oy Feedmix Ab	662	239	-1	381		
Kiinteistö Oy Itikanmäki	1 509	767	-46	545		
Maanvaalija Oy	0	-302	0	-302		
Rehukanava Oy	657	181	-73	67		
	Pysyvät vastaavat	Vaihtuvat vastaavat	Oma pääoma	Vähem- mistöosuus	Poistoero	Vieras pääoma
Kelloniemen Kehitys Oy	0	65	65		0	0
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	332	128	377			83
Atria Oyj	729 516	259 469	389 035	22 389		577 561
A-Rehu Oy	216	48 224	27 530		0	20 910
Oy Feedmix Ab	3 698	1 269	3 883		987	97
Kiinteistö Oy Itikanmäki	9 134	962	5 937		1 698	2 461
Maanvaalija Oy	0	271	253		0	18
Rehukanava Oy	3 000	465	1 359		253	1 853

”Atrian ja osuuskunnan vahva taloudellinen asema mahdollistaa aktiivisen voitonjaon ja strategisten investointien toteuttamisen.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

YLIJÄÄMÄN KÄSITTELY

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 16 791 110,71 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 6 941 656,86 euroa, käyttäväksi seuraavasti:

- tilikauden alun maksetuille A-osuuksille maksetaan korkoa 22 % ja B-osuuksille 2 % sekä ylijäämän palautusta 1,7 % sen mukaan kun jäsenet ovat käyttäneet hyväkseen osuuskunnan palveluita
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätilille.

Tämän toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen sekä rahoituslaskelman esitämme hallintoneuvostolle ja edelleen edustajiston kokouksessa käsiteltäväksi.

Kuopiossa 20. päivänä maaliskuuta 2024

Pasi Korhonen, puheenjohtaja
Veli Hyttinen
Jukka Kaikkonen
Ari Lajunen
Mika Niku
Risto Sairanen
Risto Lahti, toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella 4.4.2024
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö
Mika Rantanen, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lihakunnan edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus
Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Lihakunnan (Y-tunnus 0171420-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausun-
tomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia osuuskunnasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet
Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laaties-
saan velvollisia arvioimaan osuuskunnan kykyä jatkaa toimin-
taansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos osuuskunta aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet
tilinpäätöksen tilintarkastuksessa
Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausun-
tomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katso-
taan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätök-
siin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkas-
tuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheel-
lisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja han-
kimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esit-
tämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tar-
koituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimis-
periaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon teke-
mien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpä-
tös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellais-
ta tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastusker-
tomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mu-
kauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat

tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapah-
tumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei osuuskunta pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esi-
tettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituk-
sesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mu-
kaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet
Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta infor-
maatiosta. Muu informaatio, jonka olemme saaneet käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, on toimintakertomus. Tilinpäätöstä koskeva lausun-
tomme ei kata muuta informaatiota. Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olen-
naisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen la-
atimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuk-
sen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen la-
atimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti. Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen anta-
mispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaa-
tioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Seinäjoella 4.4.2024
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö
Mika Rantanen, KHT

”Minua inspiroi erityisesti Atrian visio olla johtava pohjoiseurooppalainen ruokatalo.

KASVETAAN SIELLÄ missä kasvua on

Aloittaessani Atrian toimitusjohtajana kesällä 2023 pääsin luotsaamaan Atrian liiketoimintaa hyvistä asetelmista. Minua inspiroi erityisesti Atrian visio olla johtava pohjoiseurooppalainen ruokatalo – se, että meillä on selkeä halu kehittyä ja kasvaa Suomen rajojen ulkopuolella. Atrialla on pitkät perinteet, vahva kulttuuri, vahvat paikalliset tuotemerkit ja maailmanluokan lihan-tuottajat.

Laaja tuotevalikoimamme ja kykymme vastata tuotteil-lamme kuluttajien erilaisiin tarpeisiin eri hintaluokissa piti-vät huolen siitä, että pärjäsimme hyvin myös vuoden 2023 toimintaympäristön muutoksessa. Inflaatio, korkojen nousu ja ostovoiman lasku vaikuttivat huomattavasti kuluttajien ostovoimaan ja käyttäytymiseen kaikilla markkinoillamme.

Hinnan merkitys on korostunut, sillä maailmanpoliitti-nen epävarmuus näkyy laajasti varautumisena ja säästämi-senä. Kuluttajat ostavat edullisempia tuotteita, harkitsevat tarkemmin jokaista ostosta sekä poimivat koriinsa entistä herkemmin alennus- ja kampanjatuotteen.

Kaksijakoinen vuosi

Kokonaisuutena meillä oli vahva vuosi, johon mahtui paljon onnistumisia. Vuonna 2023 Atria-konsernin liikevaihto kasvoi noin 3 prosenttia 1 753 miljoonaan euroon, ja oikaistu liikevoitto oli 49,6 miljoonaa euroa, mikä oli 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna.

Vuosi 2023 oli monella tapaa kaksijakoinen. Konsernin liikevaihto kasvoi ja kannattavuus parani erityisesti Suo-men ja Viron siivittämänä, kun taas Ruotsissa ja Tanskassa tuloskehitys jäi heikommaksi. Vuosi jakautui myös selkeästi vahvaan alkuvuoteen ja heikompaan viimeiseen neljännekseen.

Alkuvuoden aikana liikevaihdon kasvu oli vahvaa ja johtui erityisesti vertailukautta korkeammista myyntihin-noista Suomessa ja vakaina pysyneistä myyntivolyyymeista vähittäiskauppa- ja foodservice-asiakkaille. Myös vuoden 2022 lopulla hankittu Ab Korv-Görans Kebab Oy vahvisti Atria Suomen liikevaihtoa. Edellisvuoden hinnankorotuk-set, myynnin suotuisa rakenne sekä hyvin sujunut Atria Suomen uuden siipikarjatehtaan vaiheittainen käyttöönotto vahvistivat tulostuloksemme.

Viimeisellä neljänneksellä kuluttajien heikentynyt ostovoima johti Suomessa liikevaihdon laskuun kaikissa kanavissa ja Atria Suomen tuloskehitys hidastui. Heikenty-nyt kuluttajakäyttäytymisen painaessa vähittäis-kaupan myyntiä ja siirtäessä painopistettä edullisempiin

Ruotsissa liikevaihto laski ja tulos jäi miinusmerkkiseksi muuttuneen kuluttajakäyttäytymisen painaessa vähittäis-kaupan myyntiä ja siirtäessä painopistettä edullisempiin

tuotteisiin. Ruotsin liikevaihtoa laskivat myös vuonna 2022 tapahtuneen Venäjän Sibyllan myynnin myötä tämän liike-toiminnan poistuminen Atria Ruotsin luvuista sekä kruu-nun heikko kurssi. Ruotsissa luovuin Malmön tehtaasta ja keskitimme tuotantoa Sköllerstan tehtaalle osana toimi-tusketjumme toiminnan kehittämistä. Muutos toi kuitenkin ylimääräisiä kustannuksia vuodelle 2023, sillä vanhojen linjojen ylösajo Sköllerstassa otti ennakoitua enemmän aikaa. Nämä haasteet on nyt kuitenkin jo voitettu.

Ruotsissa ja Tanskassa alkuvuosi oli tuloskehityksen kannalta vaikea mutta parani vuoden loppua kohden, mikä antaa viitteitä siitä, että olemme pureutuneet oikeisiin kohtiin toiminnan tehostamisohjelmassamme. Käynnistim-me vuonna 2023 Ruotsin toimintojen tehostamisohjelman, ja Tanskassa tehostimme toimintojamme muun muassa keskittämällä tuotantoa kahteen tuotantolaitokseen. Myös Suomessa sopeutimme sian teurastuksen ja leikkuun tuotan-tokapasiteettia vallitsevaan sianlihan markkinatilanteeseen.

Kasvua siipikarjassa, valmisruoassa ja foodservicessä

Muuttuneessakin toimintaympäristössä olemme onnis-tuneet säilyttämään vahvan markkina-aseman toimin-tamaissamme. Atria on Suomen tunnetuin ruokabrändi, Tanskassa 3-Stjernet-brändimme on markkinajohtaja leivänpäällisissä, ja Virossa Maks & Moorits jatkaa voitto-kulkuaan maan suosituimpana lihatuotebrändinä.

Lähdimme vuoteen tavoitteenamme kasvaa siellä, missä kasvua on eli siipikarjassa, valmisruoassa sekä foodservicessä, ja lunastimme lupauksemme. Suomessa kasvoimme hienosti valmisruoissa ja kasvatimme niissä markkinaosuuttamme. Foodservice-kanavassa kasvoimme sekä Suomessa että Ruotsissa. Toimme markkinoille paljon uutuusia sekä valmisruoassa että siipikarjapohjaisissa tuotteissa.

Nurmon uusi siipikarjatehdas mahdollistaa tulevaisuu-den kasvua siipikarjassa entistä laajemmalla mittakaavas-sa. Tehtaan rakentaminen ja asennustyöt etenivät aika-taulussa, ja tehdas otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2024 aikana.

Kasvuamme tukee myös siipikarjan lihan viennin Kiinaan mahdollistava sopimus, joka allekirjoitettiin loppuvuodesta 2023. Tavoitteenamme on käynnistää siipi-karjan lihan vienti Kiinaan vielä kevään 2024 aikana.

Löysimme uusia markkinoita punaiselle lihalle. Anti-bioottivapaan sianlihan myynti Japaniin kasvoi noin 40 prosenttia ja myynti Saksaan kaksinkertaistui. Jäljitettä-vyys, tuotantoeläinten hyvinvointi sekä antibioottivapaus ovat meille tekijöitä, joilla voimme vahvistaa kilpailuky-kymme. Edistimme vastuullisuustavoitteitamme useilla eri hankkeilla myös vuonna 2023.

Tavoitteena hiilineutraali ruokaketju

Saimme vuoden 2022 lopussa Science Based Targets -aloitteelta virallisen hyväksynnän päästövähennystavoit-teillemme, mikä on merkittävä välietappi vastuullisuus-työssämme. Vuonna 2023 edistimme muun muassa tilojen hiilijalanjalan mittaamista ja aloitimme nautanlihan

ATRIA

Hyvä ruoka – parempi mieli.

Carbo®-ympäristölaskurin pilotoinnin noin 80 sopimus-tilallamme. Olemme rakentaneet Atria Sika -ketjun sopi-mustuottajien kanssa ensimmäisenä Suomessa sikatilojen vastuullisuustyötä todentavan mallin, joka helpottaa vas-tuullisuusasioiden mittaamista, raportointia ja kehittämis-tä. Oma hiilijalanjälkeämme pienensimme muun muassa ottamalla Nurmon käyttöön aurinkopuiston laajennus-osan, joka lähes kaksinkertaistaa aurinkosähkön tuotannon Nurmon, sekä tuomalla markkinoille uuden biopohjaisen jauhelihapakkauksen.

Henkilöstömme työturvallisuus on sosiaalisen vastuum-me keskeisiä painopistealueita. Jatkuva turvallisuustyömme on tuottanut tuloksia, ja myös vuonna 2023 vähensimme työ-tapaturmiamme ja pienensimme tapaturmataajuuttamme.

Kotimaisen ruoantuotannon omavaraisuus sekä se, että meillä on myös jatkossa tuottajia Suomessa, on meille äärimmäisen tärkeää. Tämä ajatus mielessämme käynnis-timme syksyllä Atria 100 Nuorta Tuottajaa -koulutusohjel-man, jossa tuemme nuorten tuottajien yrittäjyyteen liittyvää osaamista muuttuvassa toimintaympäristössä.

Orgaaniseen kasvuun perustuva strategiamme on edelleen relevantti

Vuoden 2024 toimintaympäristön odotamme jatkuvan haastavana erityisesti kuluttajakäyttäytymisen osalta. Näin vahvasti muuttuneessa toimintaympäristössä moni yhtiö olisi voinut päätyä muuttamaan strategiaansa, mutta me päätimme pitää kiinni nykyisestä, vuoteen 2025 ulottu-vasta strategiastamme ja mietimme, miten strategiaamme voisi vauhdittaa.

Tärkeimmät tavoitteemme ovat tällä hetkellä orgaani-nen, volyymivertainen kasvu, toiminnan tehokkuuden var-mistaminen sekä vastuullisuuden edistäminen ruokaket-jumme eri vaiheissa. Panostamme edelleen punaisen lihan kannattavuuden kehittämiseen sekä Ruotsin tehokkuuden parantamiseen ja kannattavan kasvun aikaansaamiseen erityisesti Ruotsin vähittäiskaupassa.

Meillä on entistä suurempi tarve löytää enemmän skaalaa investoinneillemme ja tuotteillemme. Atrialla on loistavat kotimarkkinat Suomessa, mutta samaan aikaan meidän tulee pystyä vauhdittamaan kasvua enemmän myös Suomen markkinan ulkopuolella.

Haluan kiittää asiakkaitamme, työntekijöitämme, tuottajiamme ja omistajiamme ensimmäisestä yhteisestä vuodesta. Pidetään kiinni tavoitteistamme ja tehdään yhdessä Atriasta entistä menestyvämpi yritys.

”Kiitos ensimmäisestä yhteisestä vuodesta!”

KAI GYLLSTRÖM, TOIMITUSJOHTAJA, ATRIA OYJ

ALKUTUOTANTOYHTIÖIDEN KUULUMISIA

Vakaata palautumisen aikaa

”Lihaliiketoiminnassa keskitytään tulevaisuudessa yhä vahvemmin oikeiden kaupallisten kanavien hakuun ja alkutuotannon ohjaamiseen.

Atrian alkutuotantoyhtiöt A-Tuottajat Oy, A-Rehu Oy ja Nautasuomi Oy jatkoivat hyvää perustytö-ä tuottajien palvelemiseksi. Hankimme lihaa, välitämme eläimiä, kehitämme ja myymme rehuja sekä tuotamme asiakastiloillemme monenlaista kehitys- ja osaamis-palvelua. Vuosi 2023 oli ensimmäinen koronan ja Ukrainan sodan alkamisen jälkeen jollakin tavalla tasaisempi vuosi. Sekä eläinliikenne että rehukauppa olivat kahden poikkeuk-sellisen vuoden jälkeen tasaisemmat. Erityisesti sian teurastusten ja porsastasapainon osalta olimme lähes koko vuoden erinomaisessa tasapainossa. Naudan osalta teuras-tarjonta järkkyi alkuvuonna tammi–helmikuun osalta, kun tukimuutokset jumittivat sonnien teurastuksia. Alkuvuoden panttaukset sitten purkautuivat maalisi–huhtikuussa kor-keina sonnien teurastuksina. Naudan tarjonta oli yllättä-vän suurta koko vuoden. Erittäin suuret pakkasvarastot aiheuttivat sen, että jouduimme jonkin verran jarruttamaan naudan teurastuksia sekä alkuvuonna että loppuvuonna. Tämä johti siihen, että teurasruuhka oli syksyllä kova. Sen myötä vasikoiden liikkuvuus oli loppuvuonna alle tavoite-aikojemme. Tuottajahintamme olivat kaikkien lihalajien osalta vakaat. Vuonna 2022 alkanut voimakas tuottajahin-tojen nosto tuli päätökseen tammikuussa 2023, kun teimme vielä viimeiset hinnankorotukset. Nuo hinnat pysyivät koko viime vuoden. Vakaat tuottajahinnat saivat myönteistä palautetta viljelijöiltämme.

Liha on ykkös-roolissa Atrian liiketoiminnassa

Atria jalosti viime vuonna kai-kesta Suomessa tuotetusta lihasta 41,6 prosenttia (42,5 %), osuus laski edellisvuodesta hieman. Laskusta suurin osuus tuli sian hankintaosuuden laskusta. Sian hankintaosuus laski 2,4 prosenttia, siipi-karjan 0,4 prosenttia. Naudan hankintaosuus sen sijaan nousi 0,5 prosenttia. Atria on ollut kovin vientiriippuvainen sian osalta, ja sen vuoksi olemme jo useita vuosia määrä-tietoisesti vähentäneet sian hankintaamme. Sian hankin-tamäärää on muutamien vuosien aikana laskettu lähes 20 miljoonaa kiloa. Nyt olemme saavuttaneet volyymin osalta sen tason, joka vastaa hyvin Atrian kaupallisiin tarpeisiin. Hyvin voimakkaat sian hinnan vaihtelut kansainvälisessä kaupassa heikensivät menneinä vuosia Atrian kykyä mak-saa siasta hyvää tilityshintaa. Lisäksi se heikensi Atrian lihaliinjan tulosta kohtuuttoman paljon. Viime keväänä sopeutimme teollisuuden työvoimamme vastaamaan nykyisen suuruisen teurastuksen ja leikkuun tarpeita. Koko sikaketjun tehokkuutta on pystytty merkittävästi parantamaan. Atrian koko lihanhankinta oli yhteensä noin 158 miljoonaa kiloa (167 Mkg), josta punaisen lihan osuus noin 98 miljoonaa kiloa. Atria on jo pitkään ollut Suomen suurin lihanjalostaja sekä yhteensä että erikseen kaikissa lihalajeissa. Lihaliiketoiminnassa keskitytään tulevaisuu-

Kuva: Hyppösen tila, Isokyrö / Tuukka Kiviranta

dessä yhä vahvem-min oikeiden kaupal-listen kanavien hakuun ja alkutuotannon ohjaamiseen niin, että se palvelee tuottajia ja Atriaa mahdollisimman hyvin. Laatu, vastuullisuus ja asiakkaiden tarpeet korostuvat työssämme yhä enemmän.

Rehulla tasaisempi vuosi

A-Rehun vuosi oli tuloksekas onnistuneen raaka-aine-hankinnan ja loistavasti toimineiden tehtaiden ansiosta. Vuoden 2021 heikko rehusato aiheutti hyvin monille tiloille heikon oman rehusadon. Se nosti rehujen kysyntää hyvin voimakkaasti erityisesti kevään 2022 aikana. Viljojen ja rehujen hinnat tasaantuivat vuoden 2023 aikana ja kesän sato muodostui keskimääräiseksi. Sadonkorjuu-aika oli poikkeuksellisen sateinen, mikä vei parhaimman huipun erityisesti herneen sadosta mutta aiheutti myös isoja laatu-tappioita mm. kauralle. Viljojen varastot nousivat kuitenkin sellaiselle tasolle, että kotimainen sato riittää hyvin talvi-kauden 23/24 tarpeisiin. Viljojen hinnat laskivat hieman koko syksyn ajan. Poikkeuksellisesti viljojen kotimaiset hinnat pysyttelivät kuitenkin kansainvälisen hintatason yläpuolella. Tämä sitten jarrutti viljojen vientikauppaa niiltä yrityksiltä, jotka sitä tavanomaisesti tekevät.

A-Rehun vuoden liikevaihto oli noin 185 miljoonaa euroa (207 M€). Liikevaihdon lasku oli melko iso, mutta johtui

”Liikevaihdon lasku johtui erityisen paljon raaka-aineiden voimakkaasta hintojen laskusta.

erityisen paljon raaka-aineiden voimakkaasta hintojen las-kusta. Myös volyymi hieman supistui. A-Rehun koko myyn-nin volyymi oli noin 620 miljoonaa kiloa (650 Mkg). Oman tuotannon volyymi laski samassa tahdissa. Juomarehuissa saavutimme edelleen selvää kasvua, noin 11 prosenttia. Sikarehujen kasvu oli vajaan prosentin, nautarehujen volyy-mi laski noin 6 prosenttia ja siipikarjarehujen osalta oltiin noin 3 prosentin laskussa. Taloudellinen tulos ylitti tavoit-teet, vaikka se ei ole toimintamme päämäärä, vaan hyvä rehustaminen ja sitä kautta tuloksien tekeminen tiloille. Tulosta nosti vuoden 2022 lopussa tehty iso varastoarvojen lasku, mikä tuloutui vuoden 2023 aikana. Teimme vuoden aikana tehtäisimme myös investointeja.

Haluan kiittää kaikkia alkutuotannon työntekijöitä, hallintoa, yhteistyökumppaneita sekä erityisesti uskollisia viljelijäasiakkaitamme. Tästä on hyvä jatkaa tuloksekasta yhteistyötä.

REIJO FLINK
TOIMITUSJOHTAJA
A-TUOTTAJAT OY,
A-REHU OY,
NAUTASUOMI OY

ATRIA NAUTA

Kasvatuspaikat hienoiseen nousuun

Naudanlihan tuotanto kasvoi 2 prosenttia ja kulutus supistui prosentin vuonna 2023. Tuotanto oli 85 miljoonaa kiloa ja kulutus 95 miljoonaa kiloa. Teuraiden siirrot edellisvuodelta lisäsivät teurasmäärää vuonna 2023. Naudanlihan tuonti supistui 17,5 miljoonaan kiloon ja kulutuksen kotimaisuusaste oli 82 prosenttia. Vienti kasvoi 8,5 miljoonaan kiloon. Naudanlihaa oli valtakunnan varastoissa vuoden 2023 tammikuussa peräti 5,5 miljoonaa kiloa, mutta varastot supistuivat 4,7 miljoonaan kiloon vuoden 2023 loppuun tultaessa.

Joulukuussa 2023 Suomessa oli 235 000 lypsylehmää (-8 000 kpl) ja 60 000 emolehmää (-3 000 kpl). Vasikoita syntyi 287 600 eli 8 000 vasikkaa vähemmän kuin vuonna 2022. Vasikkamarkkina oli koko maassa ruuhkainen sekä vuoden 2023 alku- että loppupuolella.

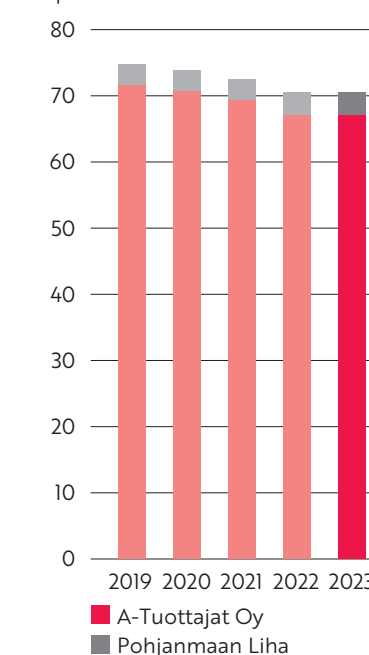
Nuoren naudan hinta nousi Suomessa 40 snt/kg (+10 %) ja lehmän hinta 5 snt/kg (+2 %) vuonna 2023. Euroopassa naudan tuottajahinnat nousivat vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljännekselle, mutta hinnat kääntyivät laskuun loppuvuoden aikana. Suomen toteutuneet tuottajahinnat olivat vertailuluokissa sonni O2 ja sonni R3 13 ja 8 snt/kg ja hieho O3 5 snt/kg EU:n keskihintoja korkeampia, mutta lehmä P2 jäi 46 snt/kg alemmaksi.

Atria Nauta -palvelu hankki 42,7 miljoonaa kiloa naudanlihaa Atrian jalostettavaksi ja markkinoitavaksi vuonna 2023. Hankintaosuutemme oli 49,9 prosenttia Suomessa tuotetusta naudanlihasta. Atria välitti 70 500 vasikkaa maitotiloilta ja emolehmätiloilta lihatiloille kasvaamaan. Atrian osuus maitotilojen vasikoiden ensivälityksestä oli 44 prosenttia ja 52 prosenttia emolehmätilojen vasikoiden ensivälityksestä.

Vuonna 2023 Atrian sopimustiloilla poistui kasvatuspaikkoja tuotannosta lähes 6 000 paikkaa. Kasvatuspaikkojen lisäys oli yhteensä 7 000 kasvatuspaikkaa. Lisäyksestä valtaosa muodostui tuotannosta poistuneiden kasvatuspaikkojen palautuessa vuokrausten ja omistajanvaihdosten kautta jatkaville tiloille. Näin kasvatuspaikkojen määrä saatiin hienoiseen nousuun Atrian ketjussa.

Nautasuomi toteutti lihatiloille suunnattuja *Tuottava nautatilan nurmi* ja *Tuottava emolehmä* -kehittämishankkeita. Yhteistyössä Pohjolan Maidon kanssa toteutettiin *Menestyvä ja ilmastokestävä karjatalous* -hanketta ja Tuottajain Maidon kanssa *Märehtijöissä tulevaisuus* -hanketta. Näissä yhteistyöhankkeissa kohderymänä ovat maito- ja lihatilat.

Vasikkavälitys
2019–2023

”Atrialaisen suomalaisen naudanlihan hiilijalanjälki on edelleen 52 prosenttia pienempi verrattuna kansainväliseen keskiarvoon.

SINIKKA HASSINEN, JOHTAJA, NAUTASUOMI OY

Atrian yhteistyössä Valion kanssa rakentama Carbo-ympäristölaskuri julkaistiin Atrian naudanlihaa tuottavien tilojen käyttöön keväällä 2023. Vuoden 2023 aikana naudanlihan tuotannon ympäristövaikutuksia laskettiin 70 atrialaisella sopimustilalla, mikä on kasvattanut naudanlihan hiilijalanjälkitiedon kattavuutta. Atrialaisen suomalaisen naudanlihan hiilijalanjälki on edelleen 52 prosenttia pienempi verrattuna kansainväliseen keskiarvoon.

Nautojen terveys ja hyvinvointi

Atria Nauta -palvelu osallistui aktiivisesti Atrian *Laadun Ykkönen* -projektiin, jossa nautaketjun laadunvalvonta yhteensovitettiin koko toimitusketjun laatuvaatimuksiin. Naseva oli keskeinen osa *Atria Nauta* -palvelun terveydenhuoltotyötä.

Vastuullisuusrajoja valvottiin ja tiloja, jotka ylittivät hälytysrajat, ohjattiin parantamaan tuotannon tasoa ja eläinten hyvinvointia. Maitotilojen vastuullisuuden seurannassa keskityttiin vasikoiden laadun parantamiseen yhteistyössä tiloja hoitavien eläinlääkärien kanssa. Kuolleisuutta havaittiin pääasiassa maitotiloilla ternivasikoilla ja loppukasvatustiloilla sonneilla.

Lääkityseurantaa jatkettiin. Vasikkakasvattamoissa noin 24 prosenttia vasikoista sai antibioottikuureja Nasevan seurannan mukaan, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maitotiloilla pistoksina annettavien kuurien määrä oli 13 prosenttia ja utaretuubikuurien määrä 14 prosenttia keskieläinmäärään suhteutettuna.

Maitotiloilla tehtiin pilottitutkimus rokotusten vaikutuksesta sairastuvuuteen. Rokotettujen lehmien vasikoiden sairastuvuus väheni verrattuna rokottamattomien lehmien

vasikoihin. Toisessa tutkimuksessa selvitettiin vasikkakasvattamoissa annettujen rokotusten vaikutusta loppukasvattamojen sairastuvuuteen. Rokotettujen sairastuvuus ja kuolleisuus olivat hieman alhaisempia kuin rokottamattomilla eläimillä, mutta vaikutus oli vähäinen vasikkakasvattamoissa annettujen hengitystietulehduslääkitysten määrään.

Edistimme ultraäänitutkimusten käyttöönottoa vasikoiden hengitystietulehdusten diagnosoinnin parantamiseksi. Järjestimme kolme ultraäänikurssia noin 20 vasikkakasvattamoihame hoitavalle eläinlääkärille yhdessä MSD Animal Healthin eläinlääkärien kanssa. Käynnistimme myös pilotit ultraäänitutkimukseen perustuvan lääkityskäytännön vaikutuksesta antibioottien käyttömäärään.

Pälvisilä lisääntyi selvästi edellisvuodesta. Pälvisilän aiheuttamia välityseläinlihan rajoituksia oli vuoden lopussa voimassa 110 tilalla, mikä on 41 tilaa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kryptosporidioosin osalta uustartuntojen määrä näyttää vähentyneen jo neljantenä vuonna peräkkäin. Uusia erityistilanteita kirjattiin 49 tilalle (vuonna 2022: 72). Kryptosporidioosin aiheuttama erityistilanne oli vuoden lopussa voimassa 233 tilalla, mikä on 42 tilaa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Atrian tiloilla havaittiin 15 salmonellatartuntaa (vuonna 2022: 19). Tartunnoista 5 oli maitotiloilla, 4 emolehmätilalla, 2 vasikkakasvattamossa ja 4 loppukasvattamossa. Suurin osa tartunnoista oli ympäristöperäisiä, ei vasikoiden mukana tulleita tartuntoja. Tartuntojen torjunta vaatii jyrksijöiden torjuntaa, erityisesti syksyllä, kun ne siirtyvät sisätiloihin. Rehujen suojaus linnuilta ja rehüntähteiden siivoaminen on myös tärkeää.

” Suomen ja Euroopan sianlihan-
tuotanto laski noin 7 prosenttia.

TUOMAS VIITA, JOHTAJA, ATRIA SIKA

ATRIA SIKA

Isoja muutoksia

S ikamarkkinassa tapahtui isoja muutoksia vuonna 2023. Tähän vaikuttivat erityisesti Kiinan kaupan lasku, jolla oli suuri vaikutus Euroopan sian tuotantomäärään. Kiinan kaupan lasku johtui pääosin heidän oman tuotantonsa noususta sekä tuonnin lisääntymisestä Euroopan ulkopuolelta, missä samanlaista kustannusnou-
sua ei ole ollut Ukrainan sodan vuoksi. Kokonaisuudessaan Euroopan tuotantomäärä laski noin 7 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Suurin muutos tapahtui Tanskassa, jossa sian tuotantomäärä laski noin 20 prosenttia.

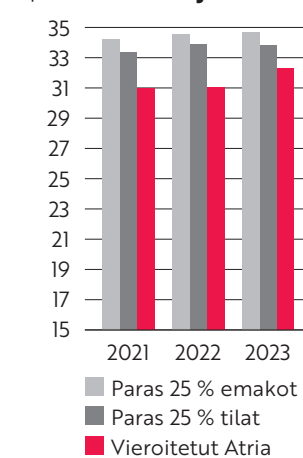
Suomen sianlihantuotanto vuonna 2023 oli 158,5 miljoonaa kiloa, ja tässä oli laskua 7 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Suomen sianlihan kulutus vuonna 2023 oli 156,3 miljoonaa kiloa, kulutuksen osalta lasku oli pienempi, noin 3 prosenttia. Kokonaisuudessaan tuotantomäärän laskun myötä Suomen tuotanto ja kulutus tulivat lähelle toisiaan vuoden 2023 aikana. Pakkasvarastojen tasot ovat hyvin maltilliset Euroopassa tuotantomäärän laskun vuoksi. Pääosin vuonna 2023 menestyimme hyvin kotimaassa sekä viennissä, jossa varsinkin Etelä-Korean ja Japanin kauppa kasvoivat niin volyymissa kuin arvossa.

Vuonna 2022 nousseiden viljan ja rehukustannusten vuoksi tuottajahinnat lähtivät isoon nousuun. Vuonna 2023 sian tuottajahinnat olivat tammikuun alkaessa noin 2,20 tasolla, ja pysyivät tämän jälkeen joulukuun loppuun noin 2,22 tasolla.

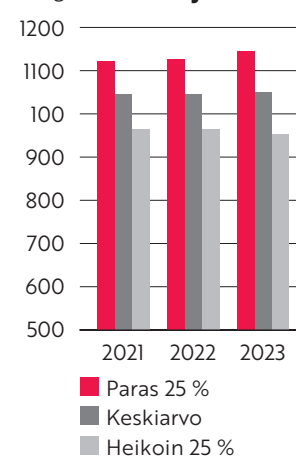
Atria Sika -ketju

Vuosi 2023 sujui eläinvirtojen tasapainon osalta pääosin hyvin, huomioiden tietenkin kausittaisen vaihtelun aiheuttamia muutoksia. Eläinvirtojen suhteen parannettavaa on aina. Entistäkin integroituneemman ketjun vuoksi suunnitelmallisuutta ja tasaisuutta pyritään jatkuvasti kehittämään. Kehitystyötä on tehty paljon ja siinä onnistuttakin. Lihakkuus on keskimäärin nykyisessä tavoitteessa 59 prosenttia. Painonhallinnassa tavoitteena on osua 80-prosenttisesti tehtaan tavoitepainoväliin, ja myös tässä olemme erittäin lähellä. Lisäksi kehitystä tapahtuu

Vieroitettuja
porsaita/emakko
Atria-ketjussa

Lihasikojen
päiväkasvu
Atria-ketjussa

jatkuvasti. Samoin muihin laadullisiin asioihin pyritään keskittymään koko ajan enemmän, jotta kokonaisuus saataisiin mahdollisimman tuottavaksi. Laadukas sika saavutetaan parhaiten, kun koko tuotantoketju tekee tiivistä yhteistyötä laadun kehittämisen eteen.

Tuottavuudessa vieroitettu määrä oli keskimäärin lähellä 33 porsasta/emakko, ja keskiarvoon tuli entisestään parannusta, mikä kertoo tasaisesta erittäin hyvästä suorituksesta. Lihasikaloiden päiväkasvun keskiarvo oli 1050 g, joka nousi myös hieman. Kehitys on hyvää, ja mikä tärkeintä, tasaisuus lisääntyy, mikä parantaa koko ketjun tehokkuutta.

Atria Sika -palvelu

Atria Sika -palvelun päätehtävänä on rakentaa yhdessä tuottajien kanssa kansainvälisesti kilpailukykyinen sianlihan tuotantoketju sekä tarjota tuottajille A-Rehun kautta kullekin tilalle soveltuvimmat rehut ja rehukonseptit. Vuonna 2023 hankintamme osui hyvin vuoden 2021 päivitettyyn hankintatavoitteeseemme eli 55 miljoonaa lihasikakiloa. Ennuste näyttää samankaltaiselta myös vuodelle 2024.

Sikarehujen osalta kehitys pysyi edelleen hyvällä tasolla, ja markkinaosuutemme vahvistui hieman yli 40 prosentin markkinaosuuteen, ruokittujen sikojen kautta laskettuna. Sikarehujen osalta pyrimme tukemaan tilojen rehustamista entistä paremmin palvelumallin uudistamisen kautta. Samalla pyrimme olemaan edelläkävijä rehujen vastuullisuusasioiden kehittämisessä, kuten soijattoman ruokinnan kautta.

Vastuullisuuden osalta onkin tehty isoja harppauksia, ja vastuullisuusindeksi-pilotin kautta toimia saadaan mitattaviksi ja näkyviksi. Laadullisilla asioilla on edelleen suuri rooli kehitystyössä, huomioiden eläinten hyvinvointi, välikasvatuskapasiteetti, olosuhteet, ruokinta jne. Eläinten hyvinvointiin liittyen nykyisin jopa yli puolet porsaista on tuotettu vapaa-porsituksella. Myös bioturvallisuuden osalta kehitystä on tapahtunut merkittävästi, ja tätä kehitystä tulee jatkaa, jotta voimme varmistaa kotimaisen tuotannon sekä myös viennin jatkuvuuden. Antibioottivapaan tuotannon määrä kasvaa edelleen ja kehitys on tavoitteiden mukaista.

” Huolestuttavaa oli
tuonnin kova kasvu.

HARRI ROSENBERG, JOHTAJA, ATRIA CHICK

ATRIA SIPI

Teurastus väheni

B roilerin teurastus jäi toisen kerran peräkkäin edellisvuotta pienemmäksi. Koko vuoden teurastus Suomessa oli 134,8 miljoonaa kiloa, jossa oli laskua 2,5 prosenttia. Kulutus sen sijaan kääntyi kasvuun yhden miinusvuoden jälkeen päätyen 155,1 miljoonaan kiloon, joka oli noin 4 prosenttia. Huolestuttavaa oli tuonnin kova kasvu 27,1 miljoonaan kiloon edellisvuoden 22,9 sijaan. Näillä muutoksilla koko vuoden kulutuksessa kotimaisen broilerin osuus laski 82,6 prosenttiin edellisvuoden lähes 87 prosentista, eli lähes joka viides kulutettu kilo oli tuontilihaa. Tuonti painottuu kypsään lihaan, jota käytetään fs-puolella sekä vk-puolella salaattiannoksissa. Jonkin verran on myös vk-puolella kokeiluja ulkomaisella tuoreella fileellä. EU-27 -maiden tuotanto kasvoi kolme prosenttia. Suurin kasvu oli viime vuonna Italian 9 prosenttia, joka tarkoitti 90 miljoonaa kiloa suurempaa teurastusmäärää. Puola on selkeästi EU:n suurin yli 20 prosentin osuudella. Lintuinfluenssa vaikutti jonkin verran suunniteltuun tuotantoon osassa maista.

Atrian broilerin teurastus oli vuonna 2023 emot mukaan lukien 59,7 miljoonaa kiloa, joka tarkoitti yli kolmen prosentin vähennystä. Broilerin keskipaino Nurmossa teurastetuilla broilereilla oli 1,7705 kiloa ja kasvatusaika 36,7 päivää. Sahalahdessa tuotettiin pääasiassa grillibroilereita, ja niiden keskipaino teurastuksessa oli 1,449 kiloa ja ikä noin 33,6 päivää. Teurastettavien parvien yhteismäärä koko vuonna oli 1937 kappaletta.

Suomessa kalkkunan tuotanto oli lähes sama kuin 2022 eli 8,8 miljoonaa kiloa. Kulutus kasvoi yhden prosentin ja oli 11 miljoonaa kiloa. Vienti 1,4 ja tuonti 3,3 miljoonaa kiloa olivat lähes edellisvuoden suuruisia.

Tuottajahinnat olivat korkealla tasolla lähes koko vuoden, ja Atrian keskitilityshinta oli 1,89 €/kg, joka oli lähes viisi senttiä valtakunnan keskihintaa korkeampi.

Itikka osuuskunnan ja tuottajien omistama ja toiminnasta vastaava A-Rehun siipikarjarehutehdas valmisti rehuja 135,8 miljoonaa kiloa, ja ns. täysrehujen (tällöin kokoviljaa syötetään tiloilla vain 5–7 %) osuus kasvoi edelleen.

Kuva: Alatalon tia, Nurmo

Emoaines on pelkästään Ross 308 -rotua, ja kaikki emountuvikot tulivat Ruotsista. Emountuvikkojen laatu parani edellisvuodesta. Uutena harmina Suomessa puhke-
si kesällä IB-tauti erittäin rajuna. Ruokavirasto hyväksyi rokotteet, jotka otettiin heti käyttöön kaikilla myös jo tuotannossa olevilla munittamoilla. Näissä vanhemmissa parvissa rokotuksesta ei saatu täyttä vastetta, vaan tauti aiheutti erittäin suurta tappiota varsinkin kolmessa munittamossa. Uusilla parvilla rokotusohjelma alkoi heti untuvikosta alkaen, joka osoitti rokotusohjelman toimivuuden. Myös broilereilla otettiin untuvikolla käyttöön IB-rokote, joka sumutetaan hautomolla. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Atrialla on broilereita rokotettu.

Siipikarjatehdas etuajassa

Uusi teurastamoinvestointi eteni etuajassa, ja alkukesästä pakkaamon toiminta siirrettiin vaiheittain uuteen pakkaamoon. Loppukesästä leikkaamon ensimmäinen fileelinja aloitti toiminnan, ja sen jälkeen siirrettiin toinen linja Sahalahdesta. Kun teurastus myöhemmin siirtyi uudelle linjalle, siirrettiin vielä kolmas fileelinja vanhasta teurastamosta. Kolmella fileelinjalla voidaan leikata nopeamman teurastusvauhdin tuottama lintumäärä, mutta myös lajitella linnut tarkemmin koon mukaan, jolloin esimerkiksi fileesaanto paranee. Tämä vaiheittainen tuotannon suunnittelu ja käynnistäminen vähensi paljon häiriöitä ja tuotannon hävikkiä. Marraskuun 13. päivä alkoi teurastus uudella linjalla. Tätä ei voitu tehdä vaiheittain, vaan koko teurastus siirtyi kerralla uudelle linjalle. Alkupäähän tämä tarkoitti suurta muutosta lastauksen suhteen, koska lastausmoduulit ovat aivan erilaiset. Esimerkiksi konelastauksessa täytyi hankkia uudet lastausperät, ja tiloilla piti hankkia täysin erilaiset kurottajan piikit jokaiseen lastauksessa käytettävään kurottajaan. Tuottajien ja lastausryhmien kanssa pidettiin laitetoimittajan johdolla koulutus- ja lastausharjoitus.

Käyntiosoite: Ankkuritie 2, 70460 KUOPIO
Postiosoite: PL 147, 70101 KUOPIO
Puhelinvaihdde: 020 472 8111
S-posti: etunimi.sukunimi@atria.com
www.lihakunta.fi

Suunnittelu ja taitto: Semio Oy
Paino: PunaMusta Oy